

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per 954-1558.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VARNAY ELEMER

Egészséges tervek

A népközösségi eszme, amely valójában nem divatos áramlatok egyik kifejezője, hanem réggen meglevő, csak eddig elhanyagolt ideál volt, nem időzik sokat begyepesedett elméleteknél, hanem minden megnyilatkozásában igyekszik hozzájárulni a korhoz. Ilyen a romániai magyar kisebbség friss szellemű, de egészséges tömörülése is: a Magyar Népközösség. Átvette a régi Magyar Párttól mindazt, ami jó és szükséges, de kibővítette ezeket a gyakorlati élet követelményeivel és így módjában van azt adni a tömegeknek, amit a realitás parancsol. A Népközösség célkitűzései jóakarattal és becsületes munkával megvalósítható józan tervek, akik azokat kigondolták, nem a fellegek között, hanem a földön járnak és kontaktusban vannak a néppel, a nagy közösséggel.

Amikor a Népközösség szervező munkája megindult, mindjárt megnyilatkozott az általános óhaj, hogy a munkásságot is be kell kapcsolni a munkába, mert hiszen ez a nagy, népes társadalmi réteg szintén magyar. Úgyesen, okosan, bántások nélkül, a mult hánytorgatása nélkül sikerült a munkásságot bevonni a közösségbe és már a munkások a polgársággal és parasztsággal együtt dolgoznak a közös magyar célokért. És kiderült, hogy az eddig baloldalinak nevezett szervezett munkástömeg elsősorban magyar és csak másodsorban „marxista“ és kiderült az is, hogy az évtizedes szakszervezeti nevelés nem olthatta el a magyar munkásban a népéhez való ragaszkodást, az anyanyelv szeretetét, az ősi szokások és hagyományok tisztetét. A Népközösség most éppen a munkásság részére valóított meg egy életrevaló gondolatot, amelyet a józan szükségesség parancsolt. A kezdeményezés Kolozsvárról indult el és előreláthatóan a vidéki tagozatok is átveszik az akciót és saját területükön szintén megvalósítják. Kolozsvár munkás szabadegyetemét létesített, amelyen képzett előadók ismertetnek napi problémákat szabad előadások formájában.

A szabadegyetem nem új és a munkások azelőtt is kaptak továbbképzést a szakszervezetekben, de az egyoldalú volt, ritkán terjedt túl a világnézeti mozgalmakon és a kor eszméinek magyarozatán. Az intelligens munkásnak azonban ez nem elég, szüksége van általános ismeretekre, hogy megismerhesse önmagát, tudjon művészetekről, tudományokról, irodalomról és történelemről. A Népközösség is átvette a munkásszervezeti jelszavak egyik hatásos frázisát: „A hatalom tudás, a tudás hatalom“. Ez valóban sarkigazság, azonban a tudás csak akkor hatalom, ha nem egyoldalú, hanem minden sítot fölé. Az önművelés kincset ér, mert minden szervezkedésnek az adja meg a súlyát és erejét, ha tagjai öntudatosak, intelligensek, műveltek. De milyen művelődés az, ahol a munkás tudja, hogy milyen és hogyan folynak le a társadalmat átalakító forradalmak, de nem tudja, hogy kik voltak nemzetének nagyjai, kik vitték előre a magyar fejlődést, írást, tudást, művészetet. Hogy hasonlattal éljünk, a magyar lélekhez mégis csak közelebb van Kossuth Lajos, mint Engels Frigyes. Ezt a multbeli nagy mulasztást igyekszik most pótolni a munkás szabadegyetem, amely lassan és céltudatosan visszahozza a magyar munkást a magyar családba. Ezt az életrevaló gondolatot nálunk is el kell ültetni és miután lelkes és dolgozó emberekben itt sincsen hiány, biztos, hogy a mi városunkban is hamarosan előbujik a földből egy emelvény, ahonnan az előadók esti szabadegyetemeken szólnak majd a munkásokhoz.

A másik, ugyancsak egészséges megvalósítás szintén Kolozsvárról, a népközösségi központból indult el. A Magyar Népközösség orvosi szakosztály létesítését, amelynek kimondott célja előbbre vinni a népegészségügyet. Ezt a tervet

Véres harc tombol Viipurin uccáin

A karéliei félszigeten tovább tart az oroszok nyomása. — A Ladoga-tó mentén vereséget szenvedtek a szovjet csapatok

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Helsinkiből jelentik: Vasárnap Viipuri uccáin heves harcok tomboltak.

A finnek a várost harmadik védelmi vonaluk előretolt állásaként akarják felhasználni.

A szovjet csapatok az arcvonal többi részén már felvették az érintkezést a harmadik védelmi vonallal. Az oroszok előrenyomulását különösen megnehezíti az a körülmény, hogy a várost nem támadhatják a tenger felől, mert a finn repülők bombákkal annyira feltörték a tenger jegét, hogy az orosz csapatok áthághatatlan vízi akadályok előtt állanak.

Helsinkii hivatalos jelentés szerint a karéliei félszigeten tovább tart az ellenség nyomása. A támadásokat a finn csapatok visszaverték és

néhány ponton újabb állásokba vonultak vissza. A 34-ik moszkvai rohamdandár vesztsége rendkívül súlyos csapást jelent a Szovjet számára, mert a finnek nemcsak hatalmas mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak, hanem ezzel a győzelmükkel a Ladoga-tótól északkeletre sikerült új erős állásokban elhelyezkedniök. Most már kétségtelen — állapítja meg a Havas-iroda jelentése, — hogy

az arcvonalnak ezen a részén indított szovjet támadások tökéletes kudarcot vallottak.

A 34-ik rohamdandárnak a 18-ik gyaloghadosztállyal kellett volna együtt működni, a finneknek azonban sikerült a két egységet elválasztani egymástól.

Tizenhét orosz repülőgépet lelőttek

Helsinkiből jelentik: A finn hadvezetőség március 3-án az alanti jelentést adta ki: A karéliei földszorozon az ellenséges nyomás tovább tartott, de néhány pontot kivéve, a támadásokat visszautasítottuk. A lapp csapatok előre megállapított terv szerint új állásokat foglaltak el. A földszoros keleti részén a finn tüzérség szétverte a támadásra gyülekező szovjet csapatokat és nagy veszteségeket okozott nekik. A Ladoga-tótól északkeletre élénk járőr és tüzérségi tevékenység folyt és az ellenség előnyomulását megakadályoztuk. Kolanjoki és Attojokit helyiségeknél szintén visszautasítottuk az ellenséges támadásokat. Itt az oroszok ezer halottat, egy tankot és egy páncélos kocsit vesztek. Kuhmo irányában a szovjet gyalogságot több ponton visszazoritottuk és megerősített állásokat foglaltunk el. Salla irányában élénk harci tevékenység folyik mindkét oldalon. Az orosz légihaderő tevékenysége a karéliei földszorosra és a Ladoga-tótól északkeletre szoritkozott. Nyolc polgári személy meghalt, tíz megsebesült. Március 3-án 17 orosz repülőgépet lelőtünk.

RENDBEN VONULNAK VISSZA A FINN CSAPATOK.

Stockholmból jelentik: A hétfő reggel beérkezett hírek arról szólnak, hogy a finnek a legnagyobb rendben vonulnak vissza Viipuritól északkeletre új védelmi állásaikba. Bár

Viipuri városának sorsa meg van pecsételve, annak feladását még hivatalosan nem jelentették. Az oroszok nem állanak érintkezésben a finn véde-

lemmel az új vonalakon. Tajpale környékén az utóbbi hetekben a finnek egy tenyérnyi földet sem engedtek át.

AZ OROSZ HARCTÉRI JELENTÉS.

Moszkvából jelentik: A szovjet hivatalos harctéri jelentés a következőket tartalmazza: A karéliei földszorozon a szovjet csapatok előnyomulása eredménnyel járt.

Viipurit északról és délről bekerítették a szovjet csapatok, amelyek elfoglalták Misuo állomást,

Kejhasiemi és Kurkinsaari szigeteket, amelyek Viipuritól délre és délnyugatra fekszenek. Viipuritól keletre Kaantima és Lapinlahti városok kerültek a szovjet csapatok birtokába. A front más szakaszain fontosabb esemény nem történt.

A SVÉDEK FOKOZZÁK A SEGÍTSÉGNYUJTÁST.

Oslóból jelentik: Sandler volt svéd külügyminiszter az oslói egyetem aulájában beszédet mondott. Azt kérte, hogy a norvég önkéntesek küldését fokozzák. Az egész svéd nemzet — jelentette ki Sandler — egységes abban a véleményben, hogy az önkéntes segítséget fokozni és gyorsítani kell,

mert talán ez az egyetlen eszköz arra, hogy az északi államok ebből a súlyos dilemmából kikerüljenek. Semmi biztosíték nincsen arra nézve, hogy az oroszok Tornea, vagy Kirkenes városoknál megállnának és könnyen lehetséges, hogy e háború következményeit saját harci eszközeinkkel leszünk kénytelenek elhárítani.

főlöszleges méltatni, mert mindenki tisztában van azzal, hogy a közegészségügy fejlettsége és magas színvonalra jutása mennyire közügy. Az orvosi szakosztálynak két tennivalója van: népszerű tudományos előadások keretében megtanítani a népet a helyes életre, táplálkozásra és egészség védelemre, ezenkívül ingyenes orvosi rendelőket felállítani, hogy egyetlen beteg se maradjon orvosi tanács és segítség nélkül, hogy kiragadhasák a szegényeket és tudatlanokat a kuruzslók és hozzá nem értő laikusok kezéből. Ez a dicsé-

retreméltó törekvés is bizonyára követésre talál a vidéki tagozatoknál, mert előkelő gondolkodású és önzetlen magyar orvosok ugyanúgy találhatók Temesváron, Aradon, Váradon, Szatmáron, Vásárhelyen és Brassóban, mint Kolozsváron.

Ez a két kiragadott példa mutatja, hogy a Magyar Népközösség mennyire lépést tart a való élettel és hogy mennyire szükséges volt annak a megteremtése mindnyájunk hasznára, testi, lelki, szellemi és gazdasági épülésére...

Látogassa meg Bucurestiben a

SPLENDID PARC SPLENDID szállodákat

Calea Victoriei 57, a központban fekszenek, modernek, nagyon mérsékelt árak

A háboru első hat hónapja Németországra kedvező

Az angol cáfolatok kisebbiteni igyekeznek a német siker. ket. — Német repülők elsüllyesztettek egy 4300 tonnás angol hajót, egy 8400 tonnás brit gőzöst pedig súlyosan megrongáltak

A Radar hirszoigatati ügynökség jelentései

Berlinből jelentik: A német hadvezetőség március 4-iki jelentése a következő: A Saar körzetében egy német előőrs hét francia foglyot ejtett. Március 3-ra virradó éjszaka a német repülők folytatták felderítő repüléseiket Anglia keleti partjai mentén és Északfranciaország fölött. Néhány ellenséges repülőgép nagy magasságban behatolt a német öböl fölé. Egy angol repülőgép elszállt a német-dán határ fölött. Német repülőgépek, amelyek a határmentén végeztek őrzőjáratot, megütözték több francia géppel. A harc során

négy Messerschmidt gyártmányú német repülőgép vette fel a küzdelmet 12 Morane gyártmányú francia bombázóval.

Egy francia gépet lelőttünk, a többiek elmenekültek, annak ellenére, hogy számbeli túlsúlyban voltak. Egy német Henckel gyártmányú felderítőgép felvette a harcot három francia vadászgéppel. Az ütközet Metz közelében zajlott le és a harc során a német gép mind két motorja megsérült és ezért kényszerleszállást végzett a francia állások között.

Az angol sajtó a háboru első hat hónapjának mérlegéről

Londonból jelentik: Az angol sajtó a háboru első hat hónapjának mérlegét közli és megállapítja, hogy az eredmények a szövetségesek javára szólnak. Most új időszak kezdődik és

a két nyugati nagyhatalom veszi kezébe a kezdeményezést.

A Times rámutat arra, hogy Nagy-Britannia az erőfeszítések fokozása következtében átszervezheti a kormányt abból a célból, hogy a tehetséges férfiak az állam szolgálatába álljanak.

A legégetőbb probléma Finnország,

mert ha a finnek győzelmes ellenállást tanúsíthatnak, az nagy eredményt jelentene az imperiaлизм és a tamadó szellemű államokkal szemben. A legfőbb haditanács fogja megállapítani a legközelebbi célokat és a francia és az angol nép minden áldozatot meghoz majd a győzelem kicsikarására. Azt nem várhatjuk, hogy a helyzet rövidesen megváltozik és szükség lesz új módszerekre és új emberekre, hogy a demokrata hatalmak fölényét beigazolhassák.

ELSÜLLYEDT HAJÓK

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal jelentése szerint tegnap egy Henckel típusú német bombavető repülőgép a La Manche-csatornában négy bombát dobott a 8441 tonnás Domala nevű hajóra, amely Antwerpenből 143 indiai alattvalót szállított, akiket a német kormány szabadon engedett. A ledobott négy bomba közül három talált és ennek következtében a hajó kigyulladt. A hajó kapitánya meghalt. Egy angol és egy holland gőzös a Domala legénységének nagyrészt megmentette, de nyolcvan brit-indiai és 20 angol állampolgár meghalt. A súlyosan megsérült gőzöst az egyik kikötőbe vontatták.

Londonból jelentik: Az 1176 tonnás Albano nevű angol gőzös szombaton a skóciai partok közelében aknára futott és elsüllyedt. A hajó kapitánya és másodtisztje meghalt, a személyzet többi tagját megmentették.

A 710 tonnás Kato nevű angol előőrs hajó vasárnap a nyugati partok mentén elsüllyedt. A 11 főnyi legénység két tagja életben maradt, két holttestet kivettek a hullámok, míg a többi matróz sorsa bizonytalan.

A gépet pilótái felgyújtották és a személyzet közül egy pilóta annak ellenére, hogy súlyosan megsérült, visszatért a német állásokba.

ANGLIA CÁFOL...

Londonból jelentik: A német hivatalos jelentéssel szemben, amelyeket a háboru elmúlt hathavi fantasztikus számadatairól közöl

a német hivatalos jelentés, londoni meghatalmazott körök az alábbiakat közlik: Főlöszleges, hogy a német jelentéshez kommentárokat fűzzünk. A német jelentés szerint legalábbis harmincegy angol csatahajót süllyesztettek el és több, mint ötven szenvedett sérüléseket tengeri ütközetek, vagy légi támadás során, ugyancsak német jelentés hangsúlyozza, hogy eddig 335 ellenséges repülőgépet semmisített meg, ezzel szemben a mindössze húsz német hajó elvesztését ismeri be és ezekhez hozzátartozik tizenegy tengeralattjáró is. A németek csak hetvenyolc repülőgépet elvesztését hozták nyilvánosságra.

Londonból jelentik: A Royal Crown nevű 4300 tonnás angol hajó még január 3-án a partok közelében zátonyra futott, miután német repülőgépek bombákat szórtak le és gépfegyvertűzelést indítottak ellene. A hajót most sikerült a zátonyról levontatni. A 37 főnyi legénységből csak 11 maradt életben.

KIMUTATÁS A NÉMETEK FELEVI HARCI TEVÉKENYSÉGERŐL

Berlinből jelentik: A DNB (Német Távirati Iroda) jelenti: A tengeren, levegőben és szárazföldön folyó háboru hathónapos eredménye után az alábbi katonai eredményt állapíthatjuk meg:

Tizennyolc napi harc után a lengyel hadsereget legyőztük, a lengyel hadosztályokat megsemmisítettük, a lengyel állam területét elfoglaltuk és német-orosz határt létesítettünk. Ez az eredmény keresztülhúzza ellenségeink számításait, hogy Németországot két fronton kényszerítsék harcra. Nyugaton elhelyezkedtünk az erődművekben és állásainkat a tengerig hosszabítottuk meg.

Egyetlen ponton sem merészelt az ellenség a német védelmi vonal megtámadását.

Miután a német haditengerészet megsemmisítette a lengyel tengeri haderőt, megkezdte sikeres harcát az angol és francia tengerészet ellen. Az Északi-tengeren a német hajózás védelmezése és biztosítása mellett erőteljes tengeralattjáró- és hadihajóküzdelmet folytattunk. Több támadást hajtottunk végre az angol partok keleti és nyugati részei ellen. Az Atlanti Óceánon az Admiral Graf von Spee és a Deutschland zsebcsirkáló jelentős harcot folytattak. Megsemmisítették a Royal Oakot, a Courageous repülőgép-anyahajót, a Raval Pindy segédcirkálót, a Blanche Gipsyt, a Duchesst, a Greenwillet, az Exmouthet, a Viscountot, a Darlingot és a Yerseyt. Valamennyi utóbbi torpedóromboló volt. A fentieken kívül

elsüllyesztettek még húsz előőrs-hajót és aknakutatót.

Ezeknek elsüllyesztésében jelentős szerepe volt a légi haderőnek is. Súlyosan megsérült támadásaink következtében a Barham nevű hajó, valamint a Repulse nevű cirkáló és ugyancsak megrongáltuk az Exeter, valamint egy London ti-

pusú csatahajót is. Megrongáltuk a Belfast nevű cirkálót és jelentős számú rombolóhajót. Elsüllyesztettünk több ellenséges tengeralattjárót is. Ezen idő alatt

megsemmisítettünk 532 kereskedelmi- és teherhajót, mintegy 1.904.913 tonnányi ürtartalommal.

Ezek a hajók részben az ellenség tulajdonát képezték, részben pedig olyan semleges hajók voltak, amelyek az ellenség szolgálatában állottak. A fenti eredményekkel szemben a mi veszteségeink aránylag csekélyek: egy zsebcsirkáló, két torpedóromboló, hat előőrs- és aknakutatóhajó, valamint 11 tengeralattjáró. Átlagban véve havonta két tengeralattjárót veszítettünk.

A NÉMET LÉGI HADERŐ MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYE

A német légi haderő határozott és sikeres tevékenységet fejtett ki és technikai, számbeli és minőségpeli fölénye megsemmisítő módon érvényesült. Még a legrosszabb időjárási viszonyok mellett is rengeteg sikeres felderítő-repülőutat végeztek Anglia és Franciaország felett. Az ellenség minden védekezése ellenére gépeink elérték céljaikat és értékes anyaggal tértek vissza és többször berapulték Shetland és Orkney szigetét. Repülőink számos esetben megtámadták az ellenség hadiflottáinak több egységét, valamint a felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajókat és azok kíséretét.

Közel hatvanöt ilyen hajót süllyesztettünk el, mintegy hetvenötezer tonna ürtartalommal.

Legtöbbjük ellenséges hajó, vagy azok szolgálatában álló semleges hajó volt, amelyek csempezdugárút szállítottak. Bombatámadások révén megrongáltunk 52 ellenséges hajót, mintegy 200 ezer tonna ürtartalommal, valamint két angol cirkálót 15.300 tonna és egy repülőgép-anyahajót 22.600 tonna ürtartalommal. Léghárító ütegeink, valamint vadászgépeink is sikereket értek el. Léghárító szervünk jelentése szerint

eddig 285 angol és francia gépet lőttünk le.

Hozzájárul sikerünkhöz még az az 50 megsemmisített ellenséges repülőgép, amelyeket egy angol repülőgép-anyahajó elsüllyesztése által juttattunk a tenger fenekére. A fenti eredménnyel szemben a német légi haderő mindössze jelentéktelen veszteséget szenvedett, 35 gépet veszítettünk az ellenséggel folytatott harcok révén és 43 gépet kényszerleszállás, vagy lezuhanás következtében. A német ipari termékek és fegyvergyártás nem szenvedett termelési hiányt az ellenség által foganatosított tengeri zárlat következtében. Jelentős mennyiségű tartalékaink vannak és katonáink a legtökéletesebb felszereléssel készek az ország védelmére bármelyik pillanatban.

A rioi rejtély

Budapest nagy szenzációja

A rioi rejtély

a híres és közkedvelt sztárok nagy filmje.

A rioi rejtély

LÉNI MARENBACH, a legújabb és legszebb filmszínés első filmje,

A rioi rejtély

Petrovich Szvetiszláv, Camilla Horn és Werner Fueterer sztárokat mutatja be

A rioi rejtély

című slágerfilmben táncol ITA RINA, a Hindu Siremlék híres táncosnője

A rioi rejtély

Ma és minden nap a

SCALABAN

Jegyek egész nap elővételben válthatók. Kedvezményes- és szabadjegyek érvénytelenek.

Kedden d. u. csak 3 órakor

Hófehérke és a 7 törpe

Göbbels ünnepélyes külsőségek között megnyitotta a lipcsei vásárt

A német gazdasági erő 80 millió munkás munkájának eredménye

Lipcseből jelentik: Dr. Göbbels propagandaügyi miniszter vasárnap a Gewandhaus nagytermében megnyitotta az 1940. évi lipcsei tavaszi vásárt és nagy beszédet mondott.

Megemlékezett arról, hogy a lipcsei tavaszi vásár megnyitása mindenkor nemzeti és politikai esemény volt a német gazdaság életében. Ez a vásár általános kiállítás, amely magában foglalja a német gazdaság lehetőségeit és a német birodalomnak a többi országokkal való összeköttetését. Azt lehetne állítani, hogy ez a kiállítás a német gazdaság névjegye. Göbbels ezután rövid beszámolót tartott a német gazdaság helyzetéről. A birodalom a lipcsei vásárban sohasem látott politikai harci eszközt.

A nyersanyagok hiánya arra készítette Németországot, hogy odaadással dolgozzon egy nemzeti szempontból jól megszervezett közgazgatási keretben.

A két négyéves gazdasági terv főbb pontjai a német nép szociális helyzetének emelésére irányulnak. A nyugati hatalmak ezekkel a kísérletekkel szemben mindig gyűlöletet tanúsítottak. Ők nem akarják látni a valóságot és nem akarják elismerni, hogy

Németország békésen akar biztonságának felépítésén dolgozni.

Ezért utasították vissza a Vezér ismételt békekísérleteit és gúnyos választ adtak reá, mert London és Páris sohasem akarták a független és erős Németországot. Most már teljes nyugalommal megállapítható, hogy Angliának az a fáradozása, hogy megfojtja a német gazdaságot, miként az 1917-ben és 1918-ban történt, nem sikerült.

Az angol blokádnak eredménytelen maradt és Németország kiéhezetté lehetetté vált.

Egységes és nemzeti vezetés jelszava alatt történtek meg a katonai előkészületek és a lengyel háború igazolja, hogy tizenhét nap alatt meghódítható Lengyelországot és a jövő elé is teljes bizalommal és nyugalommal tekint a német nép. Az ilyen magatartáson az ellenséges propaganda eredménytelen marad. Nincsen olyan német, aki kételkedne a háború győztes befejezésében.

A lipcsei vásár fontossága kidomborodik abból is, hogy a birodalom a háborús időkben is képes minőségileg a legjobbat nyújtani. A kiállítások száma és a kiállítás területének nagysága

majdnem olyan az idén, mint tavaly volt. 1939-ben 6411 kiállító volt, ez évben 6400 van, ami igazolja, hogy a német külkereskedelem a háború ellenére is rendkívül tevékeny. Egy nép gazdaságát nem az arany- és a devizatartalékok nagysága állapítja meg és nem az egész világon elszórt nyersanyagok bősége, hanem lakosainak munkakedve és munkakészsége. A német-országi egyezmény beigazolta az egész világ előtt, hogy a német gazdasági és kereskedelmi politika építő erejű. Az az angol kísérletezés, hogy a német gazdaságot elvágja a világtól, hiábavalónak bizonyult, mert az érdekelt népek tudják, hogy Németország állandó jótevő, amelyre mindenkor lehet számítani. A né-

A fasiszta kormány súlyosnak és törvénytelennek minősíti az angol szénblokádot

Olaszország erélyes hangú jegyzéket intézett Angliához

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség az atlantikában közli az olasz kormány jegyzékének szövegét, amelyet az angol kormányhoz juttatott el:

A fasiszta kormány hivatkozik az angol kormány azon közlésére, amely szerint minden gőzös, amely német eredetű szénrel hagyja el március elseje után a kikötőt, ellenőrzés alá kerül. Ez az intézkedés

komolyan sérti az olasz érdekeket.

A fasiszta kormány a leghatározottabban megújítja tiltakozását, amelyet már más alkalommal is tett a brit kormány által foganatosított rendelkezések miatt, amelyeket gazdasági háború címen a nem hadviselő államokra kényszerített. A brit kormány által kiadott rendelkezések a nemzetközi törvények betűivel és szellemével is ellentétben állanak, miután ezek a törvények igen pontosan körülhatározzák a hadviselő jogait, hogy a harmadik államok érdekei védelemben részesüljenek és hogy azok legitim kereskedelmüket szabadon űzhessék. Tekintetbe véve a nemzetközi normákat, amelyek érvény-

met gazdasági erő 80 millió munkás munkájának eredménye, akik a nemzeti szociálistizmus védelme alatt a háború idején is nagy eredményeket érnek el gazdasági téren. Németországban nincsenek hadinyereségek, nem úgy, mint Angliában és

ebben a háborúban az a nép győz, amelynek szociális berendezkedése lehetőséget nyújt az életszínvonal fokozására.

A német gazdaság egészséges, pénze jól megalapozott és a nép bizonyítékát adta annak az akaratának, hogy a biztos győzelmet kiharcolja.

ben vannak, kétségtelenül megállapítható, hogy a nem hadviselő államok hajóinak ellenőrzése és átvizsgálása olyan rendelkezés, amely visszaélést jelent és

nem egyeztethető össze a kereskedelmi szerződések szokásos titkos záradékaival,

eltekintve attól, hogy a hajók feltartóztatása és ellenőrző kikötőbe való kényszerítése napokat és heteket vesz igénybe. Ez az eljárás komoly károkat okoz a hajózási társaságoknak és gyakran meg is gátolja a nem hadviselő államok ellátását és befolyással van az ipar és a munkáskezek foglalkoztatására. Ami a dugárura vonatkozó rendelkezéseket illeti különbséget kell tenni gyakorlatilag az abszolút dugárú és a feltételezett dugárú között, miután a nemzetközi törvények ezeken a megkülönböztetéseken épültek fel. A nyílt tengeren elkövetett postaszakok, amelyekben gyakran olaszoknak olaszok részére címzett küldeményei vannak, flagrns megsértése a postai titoktartásnak, amelyről az 1907 évi hágai 11-ik konvenció úgy rendelkezett, hogy

a titoktartás sérthetetlen.

Legkevésbé összeegyeztethető a nemzetközi törvények alapelveivel és az 1856 évi április 16-iki párisi nyilatkozattal az 1939 november 28-án kelt rendelkezés, amely a német eredetű áruknek semleges országokba irányuló exportjára vonatkozik. Bármivel is indokolják ennek a rendelkezésnek a szükségességét, az semmi esetre sem törvényesíti a nem hadviselő államok jogainak csorbítását. Ez az intézkedés más szempontból is rendkívül súlyos, mert annak gazdasági visszahatása a nemzetközi áruforgalom működését zavarja. Az ellátási forrásokat megszünteti és csökkenti a nem hadviselő államok termelési lehetőségeit.

A fasiszta kormány a legnagyobb mértékben súlyosnak és törvénytelennek tartja a brit kormányt az intézkedését, amellyel ellenőrzés alá helyezi Olaszország tengeri behozatálát különösképpen a német eredetű szénre vonatkozólag,

annál is inkább, mert a brit kormány teljesen tisztában van azzal, hogy erre a szénre az olasz népek és iparnak feltétlenül szüksége van. Ilyen feltételek mellett a brit kormány által foganatosított intézkedések

súlyosan veszélyeztetik a gazdasági és politikai összeköttetést Olaszország és Nagy-Britannia között,

mert ezek az intézkedések ellentétesek az 1938 április 16-án megkötött egyezményvel.

Az élet minden terén rendkívül áldásos munkásságot fejt ki a zombolyai Magyar Népközösség

A Magyar Népközösség zombolyai tagozata fennállásának aránylag rövid ideje alatt máris igen szép eredményekre tekinthet vissza. Bizek Péter dr. gyógyszerész és a vezetőség minden tagja nagy lendülettel munkálkodik, hogy a tagozat gazdasági, kulturális és szociális téren minél többet mutathasson fel. Zombolya három ezer magyar nemzetiségű lakosa közül ezerháromszázhusz már belépett a Népközösségbe. Vasárnaponként ismeretterjesztő előadásokat, mulatságokat és teadélutánokat rendeznek, amelyeken a tagok tetszés szerinti hozzájárulással áldoznak a tagozat céljaira. Két hónap alatt a tagozat ezekből a hozzájárulásokból negyven mázsa burgonyát, huszonöt mázsa búzát, egy vagon tűzifát, harmincöt pár cipőt, ötszázhusz szeretetadomány csomagot, továbbá sok felső és alsó ruhát osztott szét a szegény magyar családok között. Létesítettek kétezer kötetből álló népkönyvtárt. A templom részére a Magyar Népközösség hatezer leírt harmóniumot vásárolt. Népszínművek előadására díszleteket, jelmezeket és kottákat szereztek be és így a műkedvelő csoport is megkezdheti előadásait.

A női szakosztály, amelynek élén Viszkocsil Lola áll, nagyon életrevaló munkát fejt ki. Varrásra és magyaros hímzésekre tanítják a fiatal leányokat. A szociális szakosztály sem marad el a munkában. Gondoskodik róla, hogy a népközösség tagjai, akik kilencven százalékban munkások, orvosi segítségben részesüljenek és gyógy-

szert kapjanak. A rászorultaknak az elnökség utalványt ad, amellyel azok szabadon választhatnak orvost, akinek részéről vizsgálatban és kezelésben részesülnek. Ugyancsak utalvány ellenében kapnak orvosságot. Az orvosi és gyógyszerügyi utalványokat a népközösség fizeti ki. Ez a tevékenység már több esetben életmentő eredménnyel járt. A zombolyai tagozat céltudatos vezetőségével az élén példaképpül szolgálhat más tagozatoknak.

A Magyar Népközösség zombolyai tagozata szombaton este saját helyiségében sikerült teaestét rendezett, amelyen háromszáznál többen vettek részt. A központ részéről Meggyessy István gazdasági szakosztály vezető és Ördög János jelentek meg. Az estén Ördög János szociális, Meggyessy István gazdasági kérdésekről beszélt. Felolvasták ezenkívül Kubán Endre szerkesztőnek a zombolyai magyarokhoz intézett verses üzenetét is. Az estély résztvevői éjfélutánig maradtak együtt.

CAPITOL MA A POLLO

A SZOBAINAS

Sacha Guitri legújabb, elsőrangúan szellemes, zenés vígjátéka. — A főszerepekben: Sacha Guitry, Jaqueline Delubac, Jacques Baumer

A KANADAI NAGYNÉNI

Nagyszerű bécsi vígjáték, tele humorral és vígsággal. A főszerepekben Adele Sandrock, Ralph Arthur Roberts

ALAMI SORSJATEK
EKE és SORSJEGY
 Ezek a földműves gazdagságának a forrása! EKÉT bárhol vásárolhat, míg az Állami Sorsjáték SZERENCSES SORSJEGYEIT a

Colectura OFICIALA SIA OFICIALOR RURALE P.T.T.
 Huzások március 15.-én és 18.-án

Főelárusító Temesvár és Bánság részére: Colectura Oficiala Temesvár, Bul. Ferdinand 1/a. Tel.: 31-05.

Temesvár város hivatalos élete a statisztika számoszlopainak tükrében

A városnak ezt kellene csinálni, a városnak azt kellene csinálni, a város nem csinál semmit... Igen gyakran halljuk ezeket. Sőt hallunk olyan kérdést is: mit csinál a város?

Az újságíró is felveti a kérdést: mit csinált az elmúlt esztendőben a város? És ugyancsak az újságíró ügyiratokból, jelentésekből, kimutatásokból, számadásokból igyekszik megadni a választ arra vonatkozólag, hogy Temesvár városa mi mindent csinált az elmúlt 1939. esztendőben.

A városnál a múlt esztendő folyamán összesen 52.598 ügyiratot iktattak, amelynek kilencvenkilenc és fél százalékát elintézték és csak fél százalék maradt az 1940 évre.

Nagy munkája volt a múlt évben a közigazgatási ügyosztálynak, ahol tömegesen jelentkeztek azok, akik az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos felvételüket kérték. December 31-ig 1845 egyént vettek fel azzal, hogy ezek részére a belügyminiszternél az állampolgárság megadását javasolják. Ezek nemzetisége a következő volt: 347 román, 587 magyar, 675 német, 41 szerb, 169 zsidó, 7 cseh, 13 szlovák, 4 lengyel, két bolgár, 1 rutén, 1 örmény és 1 olasz.

A városnak 1939 január elsején 410 tisztviselője volt. Ezek közül az év folyamán nyugalomba vonult 3, lemondott 7, rendelkezési állományba került 1, meghalt 4.

Kineveztek az év folyamán 44 új tisztviselőt, akiknek nemzetisége a következő volt: 37 román, 6 magyar és 1 szerb.

Előlépett az év folyamán 39 tisztviselő és pedig 23 román, 6 magyar, 9 német és 1 szerb.

Nézzük az egyes szolgálati ágak tevékenységét.

ANYAKÖNYVI HIVATAL

14.043 ügyiratot intézett el, bevezetett 1432 születést, 1536 halálesetet, 1070 házasságot, 130 válást. Ezenkívül számtalan születési és házassági, meg halálzási igazolványt állított ki évekre visszamenőleg is. Kiállította az év folyamán kétszer az anyakönyvi hivatal az egészségügyi szolgálat részére az oltás-

CORSO mozi

Nagy tetszéssel fut a

Broadway

rózsája

3 kiváló szereplővel:

Alice Faye,

Tyrone Power

Al Jolson

PARAMOUNT-híradó premier: Finnország, Altmarék, Eden Egyiptomban, Weygand Szíriában. — Délután 3 órakor 17 leies helyárak

ra kötelező gyermekek jegyzékét és a tanfelügyelő-ség számára az iskolakötelesek névsorát.

Fontos tevékenységet végzett egymással karöltve

A PÉNZÜGYI OSZTÁLY

és a számvevőség. A városnak tavaly 161 millió leies költségvetése volt. Ennek nemcsak az összeállítása, hanem a behajtása is e két szolgálati ág feladata. A behajtott pénzeknek hová fordítása és szétosztása szintén sok munkát adott és nagy körültekintést igényel. Egyedül

a városi adók és illetékek kivételével kapcsolatosan 22.000 jegyzőkönyvet kellett szerkeszteni.

A kivételek ellen 1965 fellebbezés érkezett be. Ezeket 75 tárgyaláson intézték el. 645 fellebbezésnek helyt adtak. A tavalyi költségvetésből december 31-ig — vagyis kilenc hónap alatt — 113.183.204 leit szedtek be és ebből kifizettek 93.820.675 leit.

A GAZDASÁGI ÜGYOSZTÁLY

kezeli a város vagyonát. A múlt évben nagy munkát végzett a városnak közel öt milliárd leit érő vagyonának leltározásával. Megkezdtek az új városi kataszter összeállítását is. A múlt évben különböző szállításokra és munkák végzésére 36 versenytárgyalást és 273 árlejtést tartottak. A gazdasági ügyosztály kezelte a város erdejét és faraktárát, amely utóbbiban tavaly összesen 13.320 köbméter fa volt, ezenkívül ott volt a városi tisztviselők egyesületének 4886 köbméter fája is. A város 510 holdas gazdaságában 84.331 kiló búza, 30.836 kiló rozs, 98.204 kiló zab, 22.818 kiló muhar, 156.050 kiló kukorica, 210.000 kiló széna, 823 kiló lucerna termett. A gazdasági hivatal intézte a városi fuvartelep ügyeit is.

A mostoha gazdasági viszonyok következménye, hogy

A NÉPJÓLETI ÜGYOSZTÁLY

tevékenysége óriási mértékben megnőtt. 428 szegény személy havonta 100—1000 leies segélyt kap, amelynek havi összege 170.550 le. 1438 egyén az év folyamán egyszeri segélyt kapott, amelynek összege 35.600 leit tett ki. 327 munkanélküli és azok 600 családtagja a két városi népkonyhán 41.047 adag ingyenebédet, 187 köbméter tűzifát és 120.000 leit pénzsegélyt kapott. Iskolai segélyekre az ügyosztály szegény gyermekek részére 197.000 leit fordított. Szegény fiatal anyák gyermekkelengyére 18 ezer 603 leit kaptak.

Szegény iskolás gyermekek részére naponta 500 liter tejet osztanak ki.

A város a múlt évben 49 gyermeket helyezett el a gyermekmenhelyen és azok tartására 147 ezer leit fizetett. A városi szegényházban, amely szintén a népjóleiti ügyosztályhoz tartozik, az év folyamán mesvár városa.

Két családot tett szerencsétlenné a brassói véres szerelmi dráma

Brassóból jelentik: A rendőrségi vizsgálat most már teljes világosságot derített arra a borzalmas szerelmi drámára, ami a múlt hét péntekén történt és amelyről röviden beszámoltunk. Govna Gheorghe 29 éves vágóhídi tisztviselő egyetlen revolverlövésel

agyonlőtte Piticarú Gheorghe kereskedő negyven éves feleségét, majd maga ellen fordította a gyilkos fegyvert,

azonban nem halt meg, hanem haldokolva szállították a kórházba. A rendőri nyomozás most már pontosan kiderítette, hogy mi történt Piticarúék lakásában. Déli egy órakor, amikor a férj és az asszony három gyermeke nem tartózkodott otthon, Piticarúné a szomszéd üzletbe küldte cselédjét bevásárolni. Govna valószínűleg az uccán leselkedett, látta, amikor a cselédleány eltávozott, így kileste, hogy mikor van az asszony egyedül. Ekkor benyitott és rövid szóváltás után elővette revolverét, amellyel Piticarúnére lőtt, aki összesett és nyomban meghalt.

93 személy kapott teljes ellátást. A városi árvaházban 90 árvát nevelnek. A cselédotthonban jelenleg 20 állatstalan cselédleány tartózkodik. A városi minden kerületében napközi gyermekotthon működik, amelyekben összesen 300 gyermek nyer gondozást. Ezeknek költsége tavaly 764.292 le volt. A város éjjeli menedékhelyén a téli hónapokban éjjelente átlag 100 hajléktalan személy alszik. A város a Fekete tenger melletti Balcicban és a hegyvidéki Poiana Morulon 300 szegény gyermeket nyaraltatott összesen 582.303 le költséggel. A népjóleiti ügyosztály 1939-ben 6.085.742 leit fordított emberbaráti célokra.

A VÁROSI RENDŐRSÉG,

amelynek egyik főfeladata a piacok ellenőrzése, a múlt esztendőben 1135 piaci árusítási engedélyt adott ki. Az engedélyt kapott személyek között van 300 román, 232 magyar, 379 német, 60 szerb, 29 bolgár, 23 török, 92 zsidó és 20 cigány.

A KULTURÁLIS ÜGYOSZTÁLY

kezeli a városi színházat, a mozikat, a muzeumot, a könyvtárakat, a zeneiskolát, a kultúrpalotát, a képzőművészeti akadémiát, a tanoncotthonokat, a tanonciskolákat és az állami irattárt. A kulturális ügyosztály főiskolai hallgatóknak 127.200 lei ösztöndíjat juttatott. A városi könyvtárban 70.000 kötet könyvet kezelnek. A városi muzeum, amely a múlt évben madártani muzeummal bővült, hatvan szobában van elhelyezve. A városi zeneiskolának 340 tanítványa van. A tanoncotthonokban a múlt esztendőben 175 inas volt és az otthonok fenntartása 1.185.000 leit emésztett föl.

Nagy tevékenységet fejtett ki a múlt évben a városi mérnökség.

Arról a hatalmas útépitésről, amelyet végeztek, ismételt megemlékezett a Déli Hírlap. Új utak és új parkok keletkeztek. Ismertettük a mérnökség öt éves tervét is. A városi épületek karbantartása is a mérnökség feladata. Kidolgozott a mérnökség egy új városrendezési tervet is. A múlt évben készítették el a dohánygyár melletti új hidat, amely 53 méter és 60 centiméter hosszú és 14 méter széles. A hídhoz 924 köbméter betont és 128.318 kiló vasat használtak fel. A múlt évben a mérnökség kiadott új építkezésekre 401, átalakításokra 126 és javításra 227 engedélyt. A városi közbánya, a homoktelep, különböző műhely a mérnökség kezelésében működik. A városi kertészet szintén ide tartozik. A kertészet, amelynek évi költségvetése 4.640.640 le volt, 1.434.631 négyzetméternyi területen fekvő parkokat gondoz és tavaly 1.050.000 darab virágot termelt. Személyzete 100 főből áll.

A VÁROSI ÜGYÉSZSÉG,

amely a város pereit viszi, a múlt évben 459 pert folytatott és tagjai összesen 1166 elsőfokú és 276 másodfokú bírósági tárgyaláson vettek részt. Az ügyészség feladata ezenkívül különböző kérdésekben jogi véleményt mondani és közreműködni a város részéről mindennemű szerződés megkötésénél. A múlt évben 160 szerződés kötés volt.

AZ ÁLLATORVOSI HIVATAL

ellenőrzi a vágóhidra és a piacokra kerülő állatokat. Végezte az évenkénti szokásos állatösszeírást. Kiadott az állatorvosi hivatal tavaly 12.348 járlatot, 49.662 járlatot pedig átírt. Ellenőrizte az állatorvosi hivatal az állatexportot is.

A múlt évben felállított

légvédelmi hivatal

a lakosság részére légvédelmi tanfolyamokat rendezett és vezeti mindazokat a teendőket, amelyek a légvédelemmel állanak összefüggésben.

A STATISZTIKAI HIVATAL

több száz kimutatást készített tavaly a város népmozgalmáról, továbbá gazdasági, kulturális, egészségügyi helyzetéről.

Ime, ezeket csinálta a múlt esztendőben Te Kubán Endre.

Megjelent az új külkereskedelmi törvény

Megszűnnek a szabadkereskedelmi devizák. — A hivatalos árfolyamokra további felárat ad a Nemzeti Bank

Az új intézkedések március 10-én lépnek életbe

Ma jelent meg a hivatalos lapban a külkereskedelmi szabályozásának új terjedelmes törvénye. Az újonnan felállított külkereskedelmi minisztériumnak az eddigi tapasztalatok alapján lényegesen új rendelkezéseket tartalmazó alkotása ez.

A törvényt három minisztertanácsi külön rendelet kíséri, amelynek a törvény rendelkezéseire alkalmazkodva

megszüntetik a kiviteli jutalmakat, egyedül az állat és húskivitelre tartván azokat fenn, de itt is 50% leszállítással.

A második minisztertanácsi rendelet a Nemzeti Bank eddigi hivatalos árfolyamához és az avval járó 38% felárhoz a szabadforgalmi devizahányad pótlására a beviteli és kiviteli forgalomban előírt esetekre 50%-kal emeli a devizák eddigi szabad részéért fizetendő árfolyamot. A harmadik minisztertanácsi rendelet pedig devizahivatal felállításáról intézkedik arra az átmeneti időre, amíg a régi rendszertől még fennmaradó szabadforgalmi devizák értékesítése tartani fog. Mindezek a minisztertanácsi rendelkezések is az új törvénnyel egyidőben, március 10-én lépnek hatályba.

A KIVITELI RENDJE

A kivitel ezután is engedélyhez van kötve. A vámtarifa élő állatokra, terményekre, magokra, fára és petróleumtermékekre vonatkozó részeiben felsorolt árú kivitelére a külkereskedelmi minisztérium kiviteli igazgatósága adja az engedélyt. Minden egyéb kivitelre a helyi ármegállapító bizottságok.

Az engedély a kiviteli jegyzékben szereplő exportőr személyére szól, másra büntetés terhe mellett át nem ruházható.

A kiviteli engedély keltétől 30 napig érvényes az eddigi 15 nap helyett. 5 millió leien felüli kiviteli szerződések, amelyek olyan árúkra vonatkoznak, amelyekre a minisztérium adja a kiviteli engedélyt, előzetes miniszteri jóváhagyásra szorulnak és jóváhagyás esetén a végleges szerződést 15 napon belül be kell mutatni láttamozás végett.

A kiviteli engedélyek végrehajtását nyilvántartja és ellenőrzi a minisztérium, a devizák beérkezését a Nemzeti Bank nyilvántartja és ellenőrzi. A banknak joga van ellenőrizni azt is, hogy a teljes deviza ellenértéket szolgáltatották-e be és az esetleges elvonásokért eljárást indíthat.

A külkereskedelmi miniszter nem kereskedelmi célokra szánt és kisebb értékű exportoknál elengedheti a devizákkal való elszámolást.

A minisztérium mellett külön bizottságokat alakítanak a kiviteli, a behozatali és a fizetési ügyek részére. Ezek a bizottságok tanulmányozzák a megfelelő ügykör helyzetét, az alkalmazandó szabályokat, az árú és értékek ármegállapítását és döntenek a helyi bizottságok jegyzőkönyvei, valamint az érdekeltek esetleges panaszai és kifogásai felől.

Ha a jogosított nem saját hibájából nem használja ki a törvényes időben a kiviteli engedélyt, a kiviteli bizottság megengedheti, hogy a 3 ezrelék illeték újra fizetése nélkül kapja meg újból a kiviteli engedélyt.

A BEHOZATALI RENDJE

A behozatalhoz a külkereskedelmi miniszter engedélyre van szüksége. Azokra az árúkra, amelyekre 1939 október 1-én nem kellett behozatali engedélyt, a helyi árbizottságok adnak ez után behozatali engedélyt. Ezeket az engedélyeket naponta közölni kell a külkereskedelmi minisztériummal.

A behozatali engedélyk 3 hónapra érvényesek, de gépekre, ipari berendezésekre és pótalkatrészekre 6 hónapos érvénnyel bírnak. A behozatali engedély is személyre szóló, át nem ruházható és büntetés alá esik e tilalom megszegése.

Behozatali engedélyt csak az ipari vállalatok kapnak saját szükségleteikre, vagy kereskedők nagybani, illetve kicsinybani továbbadásra. Nem kereskedők csak személyes szükségleteikre kaphatnak behozatali engedélyt.

A hatóságok és a köztisztviselők behozatali szerződésai és megrendelése, kivéve a hadfelszerelést, a külkereskedelmi miniszter előzetes jóváhagyására szorulnak. Az engedélyt a miniszter a behozatali bizottság véleménye alapján adja meg. A behozatali engedélyk kiadása függ a kivitelből rendelkezésre álló lehetőségétől és negyedévenként lesz megállapítva, hogy a figyelembe jövő országok szerint, mit lehet engedélyezni. A minisztérium és a Nemzeti Bank külön megállapodást kötnek a behozatali pénzügyi lebonyolítási módjairól és ennek alapján meg lesz határozva negyedévenként, mi for-

Grippa előjelek!
lehangoltság, fej és végtag-fájdalmaknál, azonnal

ASPIRIN
TABLETTÁK

csak a Bayer készítteti!

BAYER

dítható a behozatal fizetésére, mi a külföldi fizetésekre és a magánosok kifizetésére.

A behozatalnál a következő elsőbbségi sorrend áll fenn:

Az állam rendelkezései, azután nyersanyagok, pótalkatrészek, mezőgazdasági gépek, az ipar részére szükséges segédanyagok, a fegyvertármányok, gépek és műszerek, berendezések, feltétlenül szükséges közfogyasztási árú és végül egyéb fogyasztási cikkek.

A behozatali külön bizottság megengedheti, hogy újabb illeték fizetése nélkül új engedélyt kapjon az, aki hibája nélkül nem tudta törvényes időben lebonyolítani a behozatalt. A minisztérium nyilvántartást vezet a behozatali engedélyekről és végrehajtásukról.

A KIFIZETÉSEK RENDJE

A külföldi kifizetéseket kizárólag a külkereskedelmi minisztérium engedélyével lehet teljesíteni. Az állam fizetése is a minisztérium előzetes jóváhagyására szorulnak, kivéve a rendelkezések és a szerződések folytán eszközöndöket és a Nemzeti Bank fizetéseit, amelyekhez nem kell a minisztérium engedélye. A román exportőrök és az idegen importőrök közötti lezárolásokból eredő kifizetéseket a Nemzeti Bank hagyja jóvá. A minisztérium külföldi kifizetéseket engedélyezhet a behozott árúért és ezek költségeiért, pénzügyi kötelezettségekre, szabadalmakra, viszontbiztosításokra, egészségi, tanulmányi tartozásokra, turisztikára stb.

A Nemzeti Bank adja meg az engedélyt értékpapírok, részvények, kötvények és szelvények behozatalára és kivitelére, valamint egymásközi elszámolására, lei behozatalára, külföldieknek a belföldön teljesítendő lei fizetéseire, értékeknek postai csomagokban be, vagy kivitelére, idegenek részére csekkek, váltók kiállítására a korlátlan hitelű bankok részéről bármilyen valutában, leinek a jogosított bankoknál letételére külföldi biztosító társaságok javára, vagy biztosításból eredő valuták konverziójára.

A külföldi fizetésre szóló engedélyk szigorúan egyeniek, át nem ruházhatók és büntetendő az ez ellen vétés.

A minisztérium külön bizottsága adhat új illeték fizetése nélkül új engedélyt azoknak, akik saját hibájuk nélkül nem tudták idején felhasználni a megkapott engedélyt.

DEVIZA MŰVELETEK

A kivitt árúkat devizában kell számlázni. A minisztertanács azonban elrendelheti a leiben számlázást is.

Mindazokat a devizákat, amelyek ennek a törvénynek az életbeléptetése napjától kezdve foganatosított kivitelekkel, vagy egyéb műveletekkel, teljes egészükben át kell adni a Nemzeti Banknak,

mint az állam megbízottjának és pedig haladéktalanul amint realizálva lesznek, de legkésőbb a kivitel eszközletétől számított 45 napon belül.

Átmenetileg kivételt képeznek azok a szabadforgalmu deviza hányadok, amelyek olyan országba történt kivitelből erednek, amelyekkel szerződésünk van szabadforgalmi devizákra. Ezeket a devizákat a Nemzeti Banknak kell átadni szabad értékesítésre. Kivételt képeznek továbbá azok a devizák, amelyekre nézve a fennálló egyezmények visszatartási jogot biztosítanak.

A Nemzeti Banknak átengedett devizák fedezetül szolgálnak az államnak és a Nemzeti Banknak azokra a fizetésekre, amelyek behozott árúért, magánosok tartozásáért teljesítendő, illetve pénzügyi kifizetésekre és bármely más külföldi fizetésekre szükségesek. A transferengedélyt mindezekben az esetekben a külkereskedelmi minisztérium adja meg.

A szabad devizákat hozó kivitelek támogatása végett a Nemzeti Bank mint az állam megbízottja az exportőröknek devizák elszámolásánál a fentebb már említett külön minisztertanácsi határozattal

megállapítandó külön felárat fizeti a hivatalos árfolyam és az ehhez járó 38% felár együttes összege után. Ezidő szerint tehát március 10-től ezeknek az összegeknek 50%-a lesz a külön felár, ami a szabadkereskedelmi forgalomban eddig elért magasabb tőzsdei árfolyamot pótolja. Ezt a többletet fizeti a Bank nem csupán a kivitelből eredő, hanem egyéb műveletekből eredő devizákért is.

Nem érvényes ez a többlet azokra a kivitelekre, amelyeket olyan országokba eszközölnek, amelyekkel kliring, transfer, vagy fizetési egyezményünk áll fenn, amely a devizák egy hányadának az exportőr javára visszatartását rendeli el.

Az új törvény életbeléptetéséig lebonyolított kivitelekkel eredő devizák kezelése azon szabályok szerint történik, amelyek a kivitel foganatosításakor érvényben voltak, az exportőr tehát köteles a megfelelő hányadot a Nemzeti Banknak átadni az akkori szabályok értelmében és pedig legfeljebb 45 nap alatt a kivittől számítva. Amennyiben az új törvény életbeléptekor már lejárt volna ez az idő, újabb 20 nap áll rendelkezésükre.

Az ezen régebbi ügyekből eredő szabadon értékesíthető devizák a Nemzeti Bank hányadának átengedésétől számított 15 nap alatt értékesítendő, ellenkező esetben azokat a Nemzeti Bank a hivatalos árfolyamon, a rendes, valamint a pót felárral veszi át és fizeti ki.

Az importőrök az új törvény életbeléptetésétől kezdve lebonyolított behozatalaik után a hivatalos árfolyamot 38% felárral és e kettő összegének 50% százalékát kitevő pótfelárral tartoznak fizetni. Átmenetileg kivétel ez alól az olyan országokból szállított behozatal, amelyekkel kliring, vagy más feltételeket megállapító egyezményünk van.

Az 1939 szeptember 17 előtt lebonyolított behozataloknál, amennyiben a transfer engedélyt e napig megkapták, a régi rend alkalmazandó, ha azonban nem kapták addig meg a transfer engedélyt, ha a behozatalt ennél a napon későbbben, de az új törvény életbeléptetése előtt teljesítették, akkor a szeptember 30-iki törvény rendelkezései irányadók.

A 3 ezrelékes engedélyilleték továbbra is érvényben marad és a Nemzeti Banknál fizetendő be-

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK

Akik vétének ezen törvény ellen, azok a devizatorvényekben és az 1935 évi április 12-iki törvényben előírt büntetéseken kívül az export, import és fizetési engedélyk időleges megvonásával büntetendők, valamint kizárással mindazokból a kedvezményekből, amelyeket az állam és intézményei nekik engedélyeztek volt. A büntetést a külkereskedelmi minisztérium alkalmazza.

Megszűnnek a Nemzeti Banknak azok a rendőrbírói jogai, amelyeket neki az 1932 október 1-i törvény és ennek módosításai, valamint az 1937 április 15-iki törvény biztosított és ez a hatáskör a törvény életbeléptetésétől a külkereskedelmi minisztériumot illeti, amely megbízottjai útján fogja gyakorolni.

A SZADAFORGALMI DEVIZÁK ÁTMENETI ÉRTÉKESÍTÉSE

A törvénnyel egyidejűleg kiadott minisztertanácsi határozat szerint az átmenetileg még meglevő szabaddevizák értékesítésére külön hivatali állítanak fel. A korlátlan jogosításu bankok ügyfeleik szabaddevizáit egymásközi kompenzálhatják és felhasználhatják engedélyt kapott ügyfeleik ellátására. Az így el nem használt maradványt a törvényes időn belül a deviza hivatalon keresztül kell eladniuk. A hivatal erre megszabott óráiban a bankok megbízottai megjelennek és bejelentik az egymásközi lebonyolított ügyleteket, a maradványt pedig legkésőbb a jóváírástól számított 15 napon belül ott eladják. A hivatal naponta közzéteszi a napi középárfolyamot. A bankok egymásközi ügyleteiben az előző napi középárfolyam alkalmazandó. A bankokat 2 ezrelék jutalék illeti ügyfeleikkel szemben.

A deviza hivatal megszűnik az átmeneti szabaddevizák értékesítése után.

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Egy magyar család fedél nélkül

Ugy látszik, hogy a sors kovácsműhelyében erős kalapácsütések alatt áldozatokból kell összekovácsolódnia a magyar egységnek. És az ütésekkel állni kell: alatta megingoni nem szabad, de másokat álltukban megerősíteni: kötelesség. Csapásokkal küzdeni: sors; sorssújtottakon segíteni: áldozat. A józseffalvai nagy tragédia utáni szeretetakción eszmélt rá mástélmillió ember, hogy százezer ember adakozásából hajlék épült néhanyszáz hajléktalannak és hogy testvéren segíteni nemcsak áldozat, hanem öröm, mert az újra építő embereknek a sajtóban visszatükröződő mosolya benne is tükkörre talál, mosolyog, mert ő is épít. A józseffalvai égés után a sors kegyessége folytán hol itt, hol ott vet lángot a csúr, a haz, hogy alkalom nyíljon a testvériség kézzelfogható bizonyítására: áldozatos segítségre.

Megindulva értesültem a temesmegyei Féregyháza kisközségben történt szerencsétlenségről is: egy éjjel leégett a tető a fejük fölött a két öreg szülőnek, akiknél még négy kis unoka és azok anyja is lakott. A gyermekek apja — a család egyetlen, napzámmal kereső tagja — katonára és ők odahaza nagyon szegények... Szegények, mint a körülbelül 250 féregyházai magyar közül majdnem mindegyik. De az ő szegénységük most kétszeresen nagy, mert amit a gondos apa a két kezemunkájával a nyáron összegyűjtött a kemény télre, az is odaveszett. Ő pedig messze van, nem tud segíteni.

Bár senki sem vehet közömbösen tudomásul egy ilyen hírt, nekem, aki ezekkel a hajléktalanná vált gyermekekkel és más 30, e falubeli gyermekkel töltöttem a nyárnak egy részét Féregyházán, oktatóként őket énekekre, imádságra, egy lettem velük bajaikban, szegénységükben, de tanuja lettem áldozatos lelkiüknek is, nekem sokszorosan jobban fájt a tüzeset híre és igazán meghatottsággal és az egymáson való segítség kötelességének rendíthetetlen hitével gondolok vissza a közöttük történt következő esetre:

Vasárnap volt és itt tudtam meg, hogy milyen boldogok, akiknek van templomuk, mert a féregyházai magyaroknak még nincsen. Cséplés ideje volt, amikor a rettentő hőségben virradattól bele a késő éjszakába búgtak a gépek és dolgoztak férfiak, leányok, asszonyok, hogy télire a házban legyen kenyér, a gyereknek ruha, cipő. Hetenkint pihenőt csak a vasárnap jelentett számukra és mégis, amikor egy magtárhelyiséget kijelöltünk istentiszteleti helyül, rövid idő alatt földiszították azt és lemondva a vasárnapi pihenőről és elhalasztva a cséplő-rész kivetését, ami szintén vasárnap történni, „templomba” jöttek. Imádkoztak, énekeltek és elmondtam nekik a józseffalvai szerencsétlenséget és azt, hogyan segít az egész ország magyarsága, hogy újraépítsék a leégett falut, mire ők, mielőtt hazamentek, szó nélkül, biztatás nélkül vették elő leijeiket és kértek: küldjem el az ő szegénységük néhány leijét is, „hisz ki tudja, ránk is kerülhet még a sor!” És ime, beteljesedett.

Ahhoz, hogy újra tető kerüljön az öreg Nagy Pál égnek meredező háza falai fölé, nem kellene milliók, csak ezek kellene, de mindenki, aki csak néhány leit is ad, szerzője lehet annak a levélnek, amelyet Pál Sándorné, a négy kisgyermek anyja írhat majd aggódó urának: az Isten és az emberek jósága megsegített, agg szüleink és drága gyermekeink fölött újra fedél van, piros tetős, új cserépfedél.

Ma a következő adományok folytak be: Hitoktató 100 lei, Erzsébetvárosi szombatesti társaság 250 lei. Eddigi gyűjtésünk összesen 1350 lei.

— **Albrecht főherceg felaságának gyermeke született.** Budapestről jelentik: Albrecht királyi főherceg felsége, Katalin főhercegnő asszony vasárnap délután 4 órakor egészséges leánygyermeknek adott életet. Ugy az anyja, mint az újszülött egészségesek.

— **TÖRÖK HAJÓKAT KUTATTAK AT AZ OROSZOK.** Ankarából jelentik: A Havas-ügy-nökség közli, hogy több török hajó a Fekete-tengeren dühöngő vihar elől Batu kikötőjébe menekült, ahol az orosz hatóságok mindaddig visszatartják, amíg azoknak tartalmát alaposan átvizsgálják. (Rador.)

— **Gyógyszerek és műszerek a kolozsvári klinikának.** A minisztertanács elrendelte, hogy a kolozsvári egyetemi klinikák részére 8.000.000 lei értékig gyógyszereket, kötőszereket, gyógyanyagokat, valamint sebészeti és laboratóriumi műszereket szerezzenek be a belföldi piacokon a közintézmények könyvvitelének előírásai szerint, a külföldön pedig a hivatalos lap 156., 157. és 163. számaiban meghatározott szabadkézből és közvetlen fizetés melletti beszerzés módjaitól. A költségeket a klinika gyógyanyag beszerzési alapja viseli.

— **A kultuszminiszter jelenlétében iktatták be az új országos főrabbit.** Bucurestiből jelentik: Tegnap ünnepélyes keretek között iktatták be dr. Safrant, az elhunyt Niemerower főrabbi helyébe. Az ünnepség a Coral-templomban folyt le és azon résztvett Nistor kultuszminiszter, Radulescu Motru, a román akadémia elnöke, Viforeanu, a semmitőszék főügyésze, Bradisteanu kultuszminiszteri vezérnök, Paculescu kultuszminisztériumi igazgató és a polgári és katonai hatóságok képviselői.

— **Heves tüntetések Palesztinában.** Jeruzsálemből jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Tel Avivban, Haifában és Jeruzsálemben tegnap zsidó tüntetők kövekkel támadták meg a rendőrséget. Jeruzsálemben nagy menet alakult, de a rendőrség a tüntetőket szétszórta. Tel Avivban torlaszokat építettek és az összetűzések során több rendőr és tüntető megsebesült. Tegnap délután egy óra óta betiltották az uccai forgalmat Tel Avivban. (Rador.)

Száz meghűléses grippe
DIANA
bedörzsölés

— **Maróczy Géza — 70 éves.** Budapestről jelentik: Maróczy Géza magyar sakkmeister március 3-án töltötte be 70-ik életévét. A magyar sakk-társadalom ebből az alkalomból meleg ünnepségekben részesítette a kiváló mestert.

— **XII. Pius — egy éve pápa.** Közöltük, hogy március másodikán volt egy éve annak, amikor Piacelli Eugenio bíboros államtitkár XII. Pius néven elfoglalta Szent Péter trónját. Ugyanakkor volt a pápa születésnapja is. A katolikus világ az első évfordulót nagy ünnepélyességgel március 12-én, a pápai megkoronázás napján üli meg. Ezen a napon a temesvári püspöki székesegyházban is fényes szertartás keretében emlékeznek meg az évfordulóról.

— **Elhunyt neves magyar színművész.** Budapestről jelentik: Szarvasi Soma 80 éves nyugdíjas színész, a békeévek egyik kiváló művésze, tegnap meghalt. Az elhunyt különösen a nagyváradi színpadon ért el nagy sikereket.

— **Greta Garbó leleplezése a Színházi Magazin új számában.** Nagy riport a titokzatos életű filmsztár gyermekkoráról, iskolás éveiről és családjáról. Eredeti párisi képes tudósítás számol be Geraldine exkirályné és gyermeke életéről. Vitéz Horthy István és Edelsheim Gyulay III grófnő eljegyzéséről szóló riport pedig az új szám szenzációja. A harmadik nagy párisi divattudósítás, rengeteg érdekes kép, riport, életrajzi a kitűnő színházi hetilap, amelyet külön gyermeklap, vicclap, rádió, kotta és kézimunkakamelléklet egészíti ki.

— **Dr. Váradi M. hazatért és újra rendel.** bel-, főleg szívbetegeknek, Röntgen, elektrokardiográfia. II., Str. Caragiala 4. Telefon: 28—84.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, március 5-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Bratianu téren levő Götz gyógyszertár.

Gyárvárosban a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszertár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszertár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszertár.

Mehalában a Corvin gyógyszertár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

— **Sikerült Passió-játék.** Az erzsébetvárosi katolikus egyházközség leánytagozata, amely Szántó Lászlóné vezetése alatt működik, vasárnap sikerült Passió-játékot rendezett. A husvét előtti időben alkalomszerűen mutatták be élőképekben Jézus Krisztus kinszenvedését, keresztrefeszítettét és dicsőséges feltámadását. Krisztust Barcsay Márton személyesítette meg. Nagyobb szerepeket alakítottak még Timcsák Évi, Katinczy Oszkár, Kriszt Miklós, Jójárt József, ifjabb Reichardt Alajos, Muresán Lili, Drimók Mici, Novák Nándor, Anyos Lajos és Jójárt Mici. Ugy ezek, mint a többi résztvevők, nagy ügyesen játszottak. A legteljesebb elismerést érdemli Frint Lipót karnagy, akinek vezetése alatt a Besseney-telepi templomi énekkar az előadást kísérté. Az énekkar elénekelt négy szólamra Máté apostol Passióját gregoriánus dallamban, ezenkívül tíz különböző egyházi éneket. Az énekeket Frint Lipót nemcsak vezényelte és betanította, hanem maga is énekelte. Dicséret illeti a körültekintő ügyes rendezésért Járossy Ilonkát. A közönség nagy tetszéssel és meghatottan nézte végig a sikerült Passiójátékot.

Nemcsak modern, nemcsak szép, hanem olcsó

BUTOROK

kaphatók rendelésre és készen

SCHUSTER MIHÁLY

bútorgyárában, III. Coroana de Otel 11.

— **Olaszország harca a tüdővész ellen.** A Romániai Olasz Kultúrintézet rendezésében pénteken, március 8-án este félhét órakor Teicu Ion dr. orvos és képviselő előadást tart az olaszországi Benito Mussolini Egészségügyi Intézetnek a tüdővész elleni harcáról.

— **Kedacic Viktor dr. temetése.** A régi temesvári társadalom halottját, Kedacic Viktor dr. ügyvédet vasárnap délután ösztinte részvétel mellett helyezték örök nyugalomra a belvárosi katolikus temetőben. A Schlauch-kápolna előtt felravatalozott koporsó körül ott voltak az elhalt nagyszámú barátai, az egykori zenei és kulturális társadalom megfoghatott gárdája, az ügyvédi testület tagjai, a magyar társadalom számos előkelő képviselője és még sokan, akik ezt a kiváló szellemi és lelki értékben gazdag embert ismerték és becsülték. A gyászszertartást Plesz József kanonok-plébános vezette Waschek Ferenc kántor segédlete mellett. A beszentelés után Irsay Nándor, a Filharmónia főkarnagya, megható búcsúzatot mondott az egykori temesvári társadalom és a magyar dal hívei nevében, akiknek az elhalt ideális lelkületű tagja volt. Scheibling János karnagy vezényelte mellett az egyesített dalos-kórus gyászalt énekelte, mire a menet elindult a sír felé. Újabb ima után a sokat szenvedett testet örök pihenőre helyezték.

— **A vastagbél megbetegedéseinek kezelésében a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz, rendkívül enyhe, de mégis alapos hashajtó hatása következtében, gyakran rendkívül értékes szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.**

— **Új telefonelőfizető:** Engel Endre fotóriporter fényképezési műterme, (Belváros, Libertatii tér 4.), 34—30 szám alatt a telefonelőfizetők sorába lépett.

— **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Farchescu Aurel, Popi Lucretia, Fülöp Jenő, Tamas Petru Constantin, Ciorogar Maria.

Mozi

MŰSOR:

Kedd, március 5.

APOLLO: A kanadai nagynéni (német film).
CAPITOL: A szobainas (francia film).
CORSO: Broadway rózsája (angol film).
SCALA: A riói rejtély (német film).

— **A német filmszínházak száma 7200 fölé emelkedett.** Németország ma több, mint 7200 filmszínházával Európában az első helyen áll, világvisszonylatban közvetlenül az Északamerikai Egyesült Államok után következik. A mozilátogatók száma és a német filmszínházak bruttóbevétele soha nem volt még olyan nagy, mint most a háború alatt. A filmgyártás és fillexport terén sem állapítható meg — ellentétben minden rosszulindulatú jóvendőléssel — számbavehető visszaesés.

(—) Tizennyolc millió leiről szóló kártérítési per. Ottlik Péter és felesége még 1912-ben Izvin község határában ezer hold földet béreltek a magyar államtól. A haszonbérleti szerződés harminc évre szól, tehát 1943 januárjában járt volna le. Ottlik Péter a háború alatt meghalt és özvegye maradt az egyedüli bérlő. 1920-ban, amikor az agrár-törvényt alkalmazták, közölték özvegy Ottlik Péterével, hogy a román állam által is elismert haszonbérleti szerződést felbontották és a földet kisaajátítják. Az özvegy erre kártérítési pert indított a földművelésügyi minisztérium ellen, amelytől a beruházásokba fektetett összegek fejében és az elmaradt haszonért tizennyolc millió leit követel. A keresetet a temesvári törvényszék bizonyítékok hiányában elutasította. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári ítéletábra elé került, amely tegnapi tüzte ki a tárgyalást és azon az özvegy képviseletében Lindner István dr. oravicai ügyvéd jelent meg. A tárgyalást nem tudták megtartani, mert a minisztérium jogi képviselője a tárgyaláson nem jelent meg. Az újabb tárgyalást május 28-án tartják meg.

(—) Megfulladt a szénakazal alatt. Voda Floare, hatvanhárom éves giládi asszonyt holtan találtak a szomszédok a szénakazal alatt. Az asszony a háza udvarán levő kazalról szénát akart venni, de közben a kazal felborult és maga alá temette az asszonyt, aki megfulladt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

(—) Koszorúmegváltás. Kakuk János dr. igazgató-főorvos ötszáz leit adományozott a Magyar Nőegyletnek koszorúmegváltás címén Kedacic Viktor dr. elhalálása alkalmából.

(—) Magyar színház a gyárvárosi Colosseumban. Mint már jelentettük, Hevesy Miklós erdélyi színigazgató, csütörtökön, a hó hetedikén este a gyárvárosi Colosseum átalakított színháztermében kezdi társulatával huszonnyolc napra tervezett színi előadásait. A bemutatkozó előadás Kibédy Géza nagyszerű operettművésze, a Lovasparádé kerül színpadra. A társulat tagjai az igazgató-páron kívül Kőszeghy Many primadonna, Sugár Ica énekesnő, Vargha Ily táncoszübrett, Takács Miklós bonviván, Nagy Imre táncoskomikus, Román Sándor buffókomikus és R. Tóth Ica komika. A helyárakat az igazgatóság 60, 50, 40, 30 és 18 leiben állapította meg. Tizenkét szelvényes bérletfüzetek ára 600, 480 és 360 lei. A bérleti előjegyzések Kozma Dezső titkáránál eszközölhetők.

(—) Braun Dezső siremlékére Kun János főiskolai hallgató a Déli Hírlap kiadóhivatala útján háromszáz leit adományozott.

(—) Esküvő. Duschenek Ervin, a Wanderművek részvénytársaság bucurestii osztályvezetője, házasságot kötött a fővárosban Lebovits Edit ismert sportladyval és úszóbajnoknővel.

(—) Manciu nyugalmazott rendőrfelügyelő gyászja. Sacaseni községben meghalt özvegy Manciu Nicolaené, született Grivu Stanca 82 éves gazdálkodónő. Az elhunytban, aki 53 esztendő előtt férjét, néhai Manciu Nicolae volt tanítót most követte a sírba, Manciu Nicolae temesvári nyugalmazott rendőrfelügyelő édesanyját gyászolja.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

(—) Műkedvelői est Resicán. A Resicai Magyar Olvasókör műkedvelői nagy sikerrel adták elő a Nincs szebb mint a szerelem című operettet. Az egyes szerepekben kiüntek Varró Margit, Fraunhoffer Mariska, Pacsa Vilmos, Velkovszky Gabi, Konkoly Katica és Szemerédi Ferenc. A zenekart Rohr Péter karnagy vezényelte. A rendezést Pacsa Vilmos végezte. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

(—) Felesége halála miatt öngyilkos lett Szeiber János 58 éves zombolyai gazdálkodó. A lakásán felakasztotta magát és meghalt. Az idős embernek nemrég meghalt a felesége és ez keserítette el annyira, hogy véget vetett életének.

(—) Gyermekünnepély a színházban. A Vörös Kereszt Egyesület, amelynek elnöknője Marta Hermina, Marta Alexandru dr. királyi helytartó felesége, a városi színházban sikerült gyermekünnepélyt rendezett. A rendezőség élén Margescu Emilia óvodai vezérfelügyelő és Stefan Cornel törvényszéki irodaigazgató, a Vörös Kereszt főtitkára állottak. A másort háromszáz óvodásgyermek szolgáltatta. Volt bőségesen szavalt, tánc, ének és játék. A nagyszerű előadást, amelyet előkelő közönség nézett végig, március 10-én, délután négy órakor ugyancsak a színházban, megismétlik. Az előadásról Engel Endre fotóriporter felvételeket készített, amelyek a belvárosi Libertatii-tér 4. szám alatti műteremben (telefon 34-30.) megtekinthetők.

MA ÉJJELE A SZABAD MEZŐN
HÁLTUNK. OLYAN SZÉL FÚJT!
BORZASZTÓAN KINOZ MOST
AZSÁBA

SLOAN'S LINIMENT
AZONNAL ENYHITI
A FÁJDALMAT

A behívott hátizsákjából vagy katonaládájából nem szabadna hiányoznia a Sloan's Linimentnek, amely enyhít minden hűlésből vagy ütéstől eredő fájdalmat. Kenje be a sérült testrészt Sloan's Linimenttel és azonnal kellemes meleget fog érezni, amely magával hoz friss, egészséget adó vérhullámot. Neuralgiánál, zsábnál, csuzos fájdalomknál, rándulásoknál és zuzódásoknál: Sloan's Liniment.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszeré

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Sumner Welles nem vitt magával Berlinből béketervet

Washingtonból jelentik: Az amerikai sajtó Berlinből érkező híradások nyomán közli, hogy a Welles Sumner és Hitler közötti megbeszélések során a kancellár kijelentette, hogy Németország háborús célja az angol világalom szétrombolása.

Ezzel kapcsolatban az Evening Star ezeket írja: A nemzeti szocialisták addig nem akarják letenni a fegyvert, amíg az angol birodalom szétzúzva nem hever a németek lábai előtt.

Ha Németországnak ez a kívánsága, úgy a háború vége még messze van.

Az ilyen békefeltételek csak megerősítik Angliát abban az elhatározásában, hogy tovább folytassa a háborút. A németek állítása szerint Anglia gazdasági szempontból világalomra törekszik, ami azonban minden alapot nélkülöző kitálás és éppen a németeknek kellene tudniok, hogy ez egy lehetetlen feltevés.

Kopenhágából jelentik: A National Tidende című lap berlini munkatársa a következőket közli a német fővárosból: Welles Sumner nem visz

magával a német fővárosból Amerikába békejavaslatot, mert

a Birodalom részére addig nincs béke, amíg Angliát és Franciaországot a fegyverek erejével le nem győzte.

Béke csak akkor lehetséges, ha a nyugati nagyhatalmak elfogadják a Führer október 6-iki beszédében közölt békefeltételeket. Hitler programjáról a lap a következőket írja:

1. Legyelország és Csehország német fennhatóság alatt maradna.
2. A Birodalomhoz nem tartozó lengyel terület önkormányzatának és igazgatásának kérdése nyílt marad.
3. Az életfeltételek a cseh népet a Birodalommal való együttműködésre ösztönzik. Németország nem akarja, hogy a finn-orosz viszály ürügyül szolgáljon a világ zűrzavarának növelésére és főképpen Észak-Európa békéjének megbontására.
4. A gibraltári, máltai és singapuri angol flottabázisoknak el kell tűnniök.

Németország nem akarja Magyarországot protektorátus alá helyezni

Angol hírszolgálati ügynökség aseptalan híresztelése

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti: Mértékadó helyen megállapítják, hogy az Associated Press távirati ügynökség berlini híradás nyomán közölt azon állítása miszerint Hitler kancellár közölte volna Sumner Wellesszel, hogy Németország a cseheken és lengyeleken kívül Magyarország felett is hegemoniát akar gyakorolni,

teljesen légből kapott és az igazságnak nem felel meg. Magyarország függetlensége és autonómiája szolid alapon épült fel és azt senki sem fenyegeti.

Megalakult a Népközösség bucurestii tagozata

Bucurestiből jelenti tudósítónk: Vasárnap délelőtt nagy érdeklődés mellett megalakult a Magyar Népközösség fővárosi tagozata. A gyűlést Papp Béla dr. orvos nyitotta meg, majd a megnyitó-beszéd után elhatározták, hogy üdvözlő táviratot küldenek Dragomir Silviu kisebbségi miniszternek, Bánffy Miklós gróf országos elnöknek és Dombrovsky tábornok, Bucuresti főpolgármesterének. Ezután sor került a választás-

ra. Elnöknek dr. Papp Bélát választották meg míg az elnöki tanácsba a következők kerültek be: Németh Ernő dr. mérnök, Bitay Sándor, Rohonyi Vilmos, Mikó Imre dr., a Népközösség bucurestii főtitkára. Bokor Béla ügyvéd, a bucurestii tagozat főtitkára, Sándori Mihály dr. ügyvéd, Bakk Elek dr., Bruszt Andor, Nagy Sándor lelkész, Lőrinczy Géza, Szekszti Zoltán lelkész Bartalis Sándor szenátor és Blaskó Pál mérnök.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

SPORTSESEMÉNYEK

Meglepetések a nemzeti bajnokságban

Saját pályáján vereséget szenvedett a Kárpát FC és a Ripensia

A nemzeti bajnokság második fordulója sem mulhatott el meglepetés nélkül. Hatalmas meglepetésnek számít a Ripensia veresége a galati Gloria CFR együttesétől, mivel saját pályáján kénytelen volt átengedni a két pontot ellenfelének. Ugyanez a sors jutott osztályrészül a Kárpát FC csapatának is, amely az Unirea-Tricolorral szemben maradt alul. A Sportul Studentesc és a Juventus megosztottak a pontokon, míg a Venus könnyen győzött a Victoria ellen. Az AMTE—CAMT mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. A Rapid szombaton 1:1 arányban döntetlenül végzett az UDR ellen. Részletes beszámoló a mérkőzésről:

Gloria CFR—Ripensia 1:0 (1:0)

A két csapat találkozása izgalmas és lendületes játékot eredményezett. Már a mérkőzés kezdetén kiűnt, hogy a Gloria jobban bírja az iramot és végig jobban alkalmazkodtak a talajhoz. Ezzel szemben a Ripensia csak egy féldőben keresztlő bírta az iramot, míg a második féldőben fokozatosan visszaesett. A mérkőzés egyetlen gólja az első féldőben esett, amikor Milea lapos lövéssel juttatta a labdát Pavlovici kapujába. A Ripensia megpróbálkozott a kiegyenlítésével, ez azonban nem sikerült és így a galati csapat győztesen hagyta el a pályát.

Unirea-Tricolor—Kárpát FC 2:0 (0:0)

A Kárpát FC végig jobban és egyenletesebben játszott és úgy látszott, hogy fölényesen győz a mérkőzésen. Ez azonban nem sikerült, mert a szerencse a fővárosi csapat mellé szegődött. Az obori csapat az első féldőben nagyon keveset mutatott, szünet után azonban egyre veszélyesebben támadott és sikerült a mérkőzés sorsát a maga javára fordítani, amennyiben Damian öngóljával és Carjan 16 méteres lövésével megszerezte az értékes bajnoki pontokat.

Venus—Victoria 3:0 (1:0)

A Venus—Victoria mérkőzésen ugyanaz történt, mint a nagybányain, mivel a kolozsvári csapat az első féldőben sokkal veszélyesebb volt ellenfelénél, szünet után azonban egyre jobban visszaesett és így a Venus felülkerekedett. Orza, Humis és Ploesteanu góljaira a Victoria nem bírt válaszolni, így a kolozsvári csapat 3:0 arányú vereséget szenvedett a Venus együttesétől.

Juventus—Sportul Studentesc 1:1 (1:0)

A két fővárosi csapat nehéz küzdelmet vívott és a mérkőzés az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. Az első féldőben inkább a Juventus támadott többet és Oana meg is szerezte a vezetést. A második féldőben a diákcsoport elkészenedten küzd a kiegyenlítésért, ami sikerül is, mert Gica Popescu húsz méteres büntetője Szadovszky mellett a hálóba surrant.

Elmaradt az AMTE—CAMT bajnoki mérkőzés

Az Aradra kisorsolt AMTE—CAMT nemzeti bajnoki mérkőzés a pálya használhatatlansága miatt elmaradt. Délután több mint ezer néző gyűlt össze a Gloria pályán, hogy tanuja legyen az AMTE első aradi mérkőzésének. Huniade bíró azonban megálapította, hogy a pálya használhatatlan és ezért a mérkőzés elmaradt. A Gloria pályát vastag jégkéreg borította, amelyen játék egyenesen életveszélyes lett volna. Az elmaradt bajnoki mérkőzést március 17-én játsszák le ugyancsak Aradon, mivel ezen a napon Román Kupa mérkőzések vannak és mindkét csapat szabad.

A nemzeti bajnokság állása a második forduló után:

Rapid	13	7	4	2	29	17	18
Venus	13	9	1	4	33	14	17
Sport. Stud.	13	5	6	2	29	21	16
U. Tricolor	13	6	2	5	22	23	14
Ripensia	13	5	3	5	20	22	13
CAMT	12	5	3	4	19	23	13
UDR	13	3	7	3	20	23	13
Kárpát FC	13	5	2	6	18	20	12
Gloria	13	5	1	7	14	36	11
AMTE	12	5	0	7	16	22	10
Juventus	13	2	6	5	21	26	10
Victoria	13	2	3	8	11	20	7

Óvja és ápolja, torkát és a légútereket

VALDA PASZTILLÁVAL

eredeti dobozban-csakis ez hatásos!

Temesvári és aradi ifjusági vívók küzdelme

Az Arad—Temesvár városközi ifjusági versenyén három tőr és egy kardcsapatverseny került lebonyolításra és az eredmények a következők:

Gyermek tőrscsapatverseny: 1. Temesvár (Friedenwanger, Vágó, Ciurceu, Reményi), 2. Arad (Miclesos II., Ujhelyi, Baia, Radó) eredmény 10:6.

Ifjusági tőrscsapatverseny A) csapatok: 1. Temesvár (Török, Morariu, Munteanu, Grimm), 2. Arad (Szalai, Apponyi, Miclesos I., Streza). Eredmény: 10:6.

Ifjusági tőrscsapatverseny B) csapatok: 1. Temesvár (Altmann, Potra, Klein), 2. Arad (Nagy, Streza, Cosma.) Eredmény: 6:3.

Ifjusági kardcsapatverseny: 1. Temesvár (Árvay, Catina, Danetiu), 2. Arad (Nagy, Streza, Apponyi). Eredmény: 5:4.

Valamennyi résztvevő éremdíjazásban részesült.

Edzőmérkőzések

A temesvári csapatok szorgalmasan készülődnek a bajnoki mérkőzésekre. Vasárnap úgy az Electrica, mint a Chinezul-ILSA edzőmérkőzést játszott. Az Electrica a Patria ellen 10:0-ra, a Chinezul-ILSA pedig a Rapid ellen 11:2 arányban győzött. A temesvári CFR csapata Resicán vendégszerepelt, ahol az SSMR csapatától 3:0 arányban vereséget szenvedett. A Banatul—Politechnika edzőmérkőzést a Banatul nyerte meg 5:0 (3:0) arányban.

A magyar bajnokság eredményei

A magyar bajnokságban vasárnap nem adódott különösebb meglepetés, hacsak nem annak számít a Kispest veresége, amelyet a Taxisok ellen szenvedett el. A második forduló eredményei a következők: Hungária—Elektromos 2:0 (0:0), Ferencváros—Haladás 4:1 (0:0), Ujpest—Kassai AC 6:1 (3:1), Szürketaxi—Kispest 2:1 (0:1), Törekvés—Szolnoki MÁV 1:1 (0:0), Gamma FC—Bocskai 4:1 (2:0). A magyar bajnokságban jelenleg a Hungária vezet 25 ponttal, második az Ujpest 24, harmadik a Kispest 22, negyedik a Ferencváros 22 ponttal.

Sporthírek mindentelől

Május 5-én Budapesten rendezik meg a magyar—német országok közötti tornászversenyt. A német labdarúgás nemzetközi mérkőzések szempontjából igen élénk tavaszi idény elé tekint. A birodalmi válogatott futbalcsapat április 7-én Berlinben Magyarország nemzeti csapatával mérkőzik, hogy azután április 14-én Bécsben Jugoszlávia válogatottjával ellen álljon ki. Május 5-én Milánóban rendezik meg a német—olasz országok közötti futballmérkőzést. június 9-én pedig Koppenhágában kerül sor a német—dán válogatott labdarúgó meccsre. A német—magyar országok közötti tornászversenyt május 5-én Budapesten bonyolítják le.

Mi lesz vasárnap? Nemzeti bajnokság Temesvárott: CAMT—Venus, Resicán: UDR—Ripensia, Bucurestiben: Juventus—AMTE, Unirea-Tricolor—Rapid FC, Kolozsvárott: Victoria—Kárpát FC, Galati-ban: Gloria CFR—Sportul Studentesc. A nemzeti bajnokság B) osztályában a következő mérkőzések lesznek: Electrica—Piskii CFR, Vulturii—Gloria, CFR Severin—Kinzi, Minerul—Jiul, Sparta—Mica,

Aláírták a Duna Kupa egyezményt Románia, Magyarország és Jugoszlávia megbizottai

A temesvári konferencia fontos határozatai

A Temesvárott megtartott Duna Kupa konferencia, amelyen Románia, Magyarország és Jugoszlávia megbizottai vettek részt, a legteljesebb eredményt hozta, mert a sportszövetségek képviselői aláírták a sportegyezményt.

Ennek alapján március 31-én kezdődnek a Duna Kupa-mérkőzések.

Az első meccset Románia és Jugoszlávia csapatai játsszák Bucurestiben. Ugyanott találkoznak akkor az ifjusági csapatok is, míg a két ország utánpótlás gárdája Belgrádban küzd egymás ellen. Az egyezmény aláírása után Iuga Livius dr., a román futballszövetség főtitkára, kijelentette, hogy ez az egyezmény a román futball-sport számára új korszak megindulását jelenti. A két szomszédos országgal való kapcsolatokat a Duna Kupa még jobban kimélyíti. Ami az egyezményt illeti, a kupa ügyeinek intézésére háromtagú bizottságot alakítanak és ebbe minden résztvevő állam egy-egy tagot nevez ki. Az elnök személyére vonatkozólag olyan a meg egyezés, hogy évenként más-más állam megbizottja lesz az elnök. A bizottság első elnöke magyar, jövő évben a jugoszláv megbizott elnököl, míg a harmadik évben a román megbizott lesz a bizottság elnöke. Nyilatkozott az egyezmény aláírása után Gidófalvy Pál dr., a magyar labdarúgószövetség miniszteri biztosa is, aki hangoztatta, hogy

a magyar szövetség a legőszintébb sportbarátságot óhajtja Romániával és Jugoszláviával

és ama reményének adott kifejezést, hogy ez a barátság, amelyet az új sportegyezmény megpecsételt, tartós is lesz. A temesvári Duna Kupa konferencián szóba került a Zágrábban megtartandó Középeurópa Kupa értekezlet is és ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy a három állam résztvevői egyöntetűen a KK megrendezése mellett foglalnak állást.

Popovics Kika, a jugoszláv szövetség megbizottja, még vasárnap este elutazott Temesvárról. A magyar megbizott résztvevett a Baran Coriolan dr. főpolgármester által vasárnap este adott vacsorán. Gidófalvy Pál dr. és a kíséretében lévő Pákozdy Ferenc újságíró tegnap utaztak vissza Budapestre.

A Gyárvarosi Katolikus Ifjusági Egyesület vasárnap nagyszabású ping-pong versenyt rendez

László Mihály, a Gyárvarosi Katolikus Ifjusági Egyesület ping-pong szakosztályának elhunyt elnöke emlékére vasárnap, március 10-én, ping-pong emlékversenyt rendez, amelyre az egy év előtt elhunyt fiatalember szülei értékes kupát ajándékoznak. Ezt az emlékversenyt ézentúl évenként megismétlik és a kupát az a csapat nyeri, amely háromszor egymásután győz, vagy pedig először éri el az öt győzelmet. A nagyszabásúnak ítérendő verseny vasárnap reggel nyolc órakor kezdődik az ifjusági egyület helyiséiben és a küzdelmek egész nap tartanak.

KÖZGAZDASÁG

A tigrisnél veszedelmesebb a szunyog

Ez-látszólag paradoxon, valójában nagy igazság.

Azok, akik a trópusi viszonyokat ismerik saját tapasztalataikból, teljes mértékben elismerik ennek a tételnek az igazságát. A trópusi országok kormányai maguk is felismerték ezt az igazságot és arra törekednek, hogy átvigyék a szunyogok veszélyétől lakosság köztudatába is.

Sziámban tigrist és maláriaszunyogot ábrázoló plakátot terjesztenek ezzel a felirattal: „A szunyog ezerszer veszedelmesebb, mint a tigris! Sziámban a tigrisek évente ötven embert tépnek szét, míg a szunyogok minden évben ötven ezret ölnek meg”.

Romániában, amely jelentős európai „maláriaország” a kormányzat propagandaplakátokkal hívja fel a figyelmet a maláriaveszély gazdasági vonatkozásaira. „A kiéhezett és lesoványodott földművest leteríti a szunyogok rohama, míg az egészséges és erős munkás, aki kinint is szed, nyugodtan végzeheti munkáját.”

A maláriában szenvedő népességű ország gazdaságilag sokkal gyengébb, mint az egészséges lakosságú. Brit-Indiában évente több, mint százmillió maláriamegbetegedés fordul elő és kiszámították, hogy ez a brit kormányzatnak évenként több, mint hatvanmillió fontjába kerül.

A maláriás országok mind bevezetik a „rövid kinin kúrát”; csekély mennyiségű kinin birtokában nyugodtan dolgozhat a munkás, nem fenyegeti veszély. A Népszövetség Malária Bizottsága 5—7 napon keresztül napi 1—1.3 gramm kinin használatát ajánlja, ezt az eljárást visszaesés esetén meg kell ismételn. Megelőzőként napi 0.4 gramm kinint ajánl a bizottság.

séges nagyobbitására, az összegyűjtés szándékos akadályozására, igazolvány nélküli szállításra stb. 2000—50.000 lei a pénzbüntetés, hamis vallomás, börtön elrejtése, elvonása, elpusztítása, elidegenítése esetén. A pénzbüntetést mindenkor az árú elkobzás is kíséri a börtön teljes kikészítéséig bezárólag. 5000—100.000 lei a büntetés és egyben a további anyag-északanyagból kizárás, ha a katonai célra kapott árút más célra használják. Emellett a katonai büntetőtörvény külön büntető rendelkezései érintetlenül hatályosak. Ugyanezek a pénzbüntetések és a polgári kontingensben részletetésből kizárás terheli azokat, akik nem teljesítik a 40% átengedését börtönnel nem rendelkező feldolgozó vállalatok részére s akik a megszabott árnál drágábban vásárolnak nyers, szótt, vagy kidolgozott bört. Visszaeséskor a pénzbüntetés kétszeresre emelkedik. Visszaesés e törvény értelmében az, aki az előző büntető ítélet jogerőre emelkedésétől számítva 3 hónapon belül újabb cselekményt követ el. Ha mérsárosok követnek el büntető cselekményt e törvény ellen, 1—6 hónapi időre kizárhatók a vágóhídról. Kihágási jegyzőkönyveket a törvényben alkotott bizottság tagjai és a büntető rendőrség tisztjei vehetnek fel. Első fokon a nemzetgazdasági minisztérium szab ki büntetést; határozata az elkobást illetőleg feltétlenül végrehajtható. E határozatnak ajánlott levél útján kézbesítésétől 10 nap alatt az illetékes törvényszékhez lehet fellebbezni. A pénzbüntetés polgári jellegű, tehát elzárásra nem váltható át.

ATMENETI INTÉZKEDESEK:

amíg a nemzetgazdasági minisztérium ennek a törvénynek megfelelően megállapítja a nyersbőr árát, az eddigi törvényben előírt árak érvényesek. A nemzetgazdasági minisztérium eddigi bőrelosztásai érvényben maradnak, újabb elosztás már az új törvény szerint fog történni.

— Megalakították a minisztériumban a legkisebb munkabérek tanácsát. A munkaügyi minisztérium a hivatalos lapban rendeletet közöl, amellyel elrendeli, hogy a rendelet közzététele napjától, március 1-től, a munkaminisztérium munkaügyi igazgatósága mellett egy tanácsbizottság működjék a legkisebb munkabérek törvényének a végrehajtását érintő ügyek részére. A bizottság tagjaivá a rendelet a főnökök részéről Petre Nematu mérnököt, Szabados mérnököt, Mihăilescu Virgil, Demetrescu Marius mérnököt, Petre Dulfu és Trancu Gheorghet nevezte ki, az alkalmazottak részéről pedig Măgălasu Lazăr, Marian Nicolae, Flueraș Ion, Georgescu Gheorghie, Predescu Ilie és Rusu Simion. A rendelet végrehajtásával a munkaügyi vezérigazgató van megbízva.

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

Törvény a nyers marhabőrök általános zárolásáról és elosztásáról katonai és polgári szükségletekre

A törvénynek, amely most jelent meg a hivatalos lapban, hogy átfogóan és egyetemesen rendezze a hazai bőripar és a bőripari ellátás kérdését, több rendbeli előzménye van. Ezeket az indokolás ismereti.

A hazai nyersbőr készlet mindig kevesebb volt az ipari szükségletnél és behozatalra szorult. Míg azonban 1932 évben még 68.000 métermássa volt a behozatal, ez 1938-ban már lecsökkent 26.000 kilogrammra a deviza nehézségek folytán és a külföldi államokban fokozatosan behozott kiviteli korlátok folytán. Ez volt az oka, hogy 1939 februárban már elrendelték a szarvasmarha bőroknak a gyűjtését. Akkor egyelőre 12 nagy városi vágóhídon vették zár alá a bőroket és fizettek a fehér marháért 40, a vörösért 42 leit.

Az eredmény nem volt kielégítő

és az összes városok vágóhídaira kiterjesztették a leadási kötelezettséget és zárolták az összes bárhol található nyers bőroket, amennyiben ezek darabonként 16 kilónál súlyosabbak voltak. A rendelkezés szerint ezeknek a bőroknak a 85 százalékát a hadfelszerelés részére szállító vállalatoknak adták feldolgozásra, míg 15% a polgári lakosságnak dolgozó gyáraké volt. A 16 kilónál könnyebb bőroket szabad forgalomban hagyták, a bivalybőrokkal egyetemben. Ezeknek az ára ehhez képest eltérően alakult.

A bört összegyűjtésére és elosztására egy kezdeti után ODAMP-nak nevezett nyersanyag eladó hivatal állították fel 1939 szeptember 11 óta.

A kétféle értékelési rendszernek az lett a következménye, hogy a 16 kilónál könnyebb, gyengébb minőségű bört ára nem lévén fix megállapítva, s a polgári lakosság ellátására szabadon maradván, ennek az ára a kereslet folytán 20—30 lejjel magasabbra szökött a jobb fajta árú áránál is, s nemcsak hogy a polgári bőrellátás árai emelkedtek aránytalanul, de hasznossá vált a jobb fajta árának gyengébb minősítése is. Ez visszaélésekre vezetett. De emelkül is: a mérsárosoknak jobban kifizetődött, a bört drágulása mellett a fiatal gyengébb jószágokat vágniuk, ami az állatállományt közvetlenül veszélyeztethette.

Mind ezek a jelenségek új törvényes intézkedések létesítésére vezettek a most kihirdetett törvényben.

A mai naptól

a nyersbört átvétele, ármeghatározása és elosztása egyformán kiterjed minden súlyú börtre, a bivaly és borjú bőrokre is. Az összes átvett bőrokból kiválasztják azt, ami a hadsereg ellátására alkalmas, a többi a polgári ellátásra dolgozó gyárakba megy. Így az árak alakulása teljesen az állam ellenőrzése alá kerül.

Az intézkedés egyben arra is törekszik, hogy a bőroket esetleg magasabb árnál ne a közvetítők, hanem lehetőleg a tenyésztő gazdák nyerjenek. Ezeknek az elveknak a szem előtt tartásával az új rendelet törvény a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

Bármilyen koru szarvasmarha levágásából eredő és akármilyen súlyú nyers és szótt bört, ideértve a bármilyen címen beraktározottakat is, ennek a törvénynek közzétételétől kezdve kiesik a tulajdonos, vagy bíráló rendelkezése alól és a hadsereg, valamint a polgári lakosság szükségleteinek ellátására szolgál. Ezeket a bőroket eladni, átengedni, megvenni, vagy felhasználni kizárólag ennek a törvénynek a rendelkezései szerint szabad. Falusi gazdaságokat saját jószágaik levágásából eredő bőrokból saját háztartási szükségleteikre évente legfeljebb háromat jogosultak elhasználni.

BEVALLÁSI KÖTELEZETTSÉG

terhel mindenkit, aki bármilyen címen nyers, vagy szótt bört bírál. A vallomást a törvény megjelenésétől számított tíz napon belül a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag igazgatóságához írásban kell beadni a bőroknak mennyiségének és miféleségének a közlésével. A szállítás alatt álló bőroket az árú beérkezéséig számított 3 szabad nap alatt kell bejelenteni.

A bőroket a vágástól számított két nap alatt át kell adni a nemzetgazdasági minisztérium által jogosított gyűjtőknek, vagy ezek megbízottainak. A raktáron fekvő árút 5 nap alatt kell átadni ugyan-

ezeknek. A falusi mérsárosok 10 szabad nap alatt kötelesek a bőroket a legközelebbi gyűjtőközpontba juttatni. Az átadásnak megnyúzva és a legjobb kikészítés után kell történnie. A gyűjtők minőség, súly és eredet szerint osztályozzák a bőroket. A mérsárosok, gyűjtők és minden bíráló felelős a nyersbörtök megfelelő konzerválásáért.

A BÖROK SZÉTOSZTÁSA

kidolgozása végett a gyűjtők által történik a nekik kiadott elosztási hányadok szerint, amit a nemzetgazdasági miniszter állapít meg, részben a katonai, részben a polgári szükségletek kikészítésével megbízott gyárak részére. A katonai kvantumot a hadfelszerelési minisztérium osztja el azután a rendelkezések arányában az egyes feldolgozó iparvállalatok között. Az a börtmennyiség, ami felesleges a hadsereg szükségletei szempontjából, vagy pedig minőségileg nem katonai szükségletekre való, a polgári lakosság ellátása végett kerül börtgyárakba, azok teljesítőképessége arányában megosztva. Azok a börtgyárak, amelyek egyben lábbelikészítő feldolgozó üzemmel is bírnak, a polgári lakosságnak szóló börtgyártmányaik 40%-át kötelesek olyan üzemek részére szolgáltatni, amelyeknek maguknak börtkikészítésük nincsen. A kidolgozásra átadott nyers és szótt bört a börtgyárak csak a nemzetgazdasági miniszter külön engedélyével idegeníthetik el. Ilyen engedély nélkül senki nem is veheti meg a bört.

A NYERSBÖR ÁRA

minőség és eredet hely szerint három hónapos időszakokra lesz megállapítva. A nemzetgazdasági miniszter az ármegállapítás előtt a kartellek bizottságának a véleményét is kikéri. Az így meghatározott árak közzétehető erővel bírnak. Hibás bőroknak áránál legfeljebb 10% leszállításnak lehet helye. Az árakat a hivatalos lapban közzéteszik és a vágóhídon kifüggesztik. A gyűjtők a börtgyárnak a gyűjtőpont-hoz legközelebb eső vasúti állomáson franco adják át az árút. Gyűjtési, kezelési, konzerválási, szállítási költségek, illetékek és kockázataik fejében a vételi árhoz egy a nemzetgazdasági miniszter által meghatározandó kilónkénti költségösszeget számíthatnak hozzá.

A KIDOLGOZOTT BÖR ÁRÁT

a börtgyár részére a nemzetgazdasági miniszter rendelettel három hónapos időszakra állapítja meg, figyelembe véve a nyersbört átvételi árát, a szállítás és feldolgozás költségeit s minden egyéb költséget, továbbá a vállalkozó hasznát. A megállapításnál a kartellbizottság véleménye meghallgatandó.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT BIZHAT MEG

a nemzetgazdasági miniszter a nyersbörtök átvételével, osztályozásával, kifizetésével, a gyárakhoz juttatásával. A megbízás határozott időre szól és megállapodás szerinti feltételekkel kötendő. A minisztérium ehhez a társasághoz ellenőrző megbízottakat rendelhet ki.

A börtkikészítő gyáraknak, amelyek e törvény alapján bört kapnak, a nemzetvédelmi minisztérium által látmozott különleges könyvet kell vezetniök a hadsereg részére beérkezett és kiment árúkról és külön könyvet a polgári lakosság céljaira szolgáló árúkról. Ezt a könyvet az illetékes iparfelügyelőség látmozza és ellenőrzi.

FORGALMI IGAZOLVÁNY

nélkül nem szállítható sem vasúton, sem országutakon nyers és szótt bört, amely a törvény rendelkezései alá esik. Az igazolvány nélküli szállítás büntetendő.

ILLETÉK A VÉGREHAJTÁS KÖLTSÉGEIRE

A nemzetgazdasági minisztérium alapja javára kilónként 1 leu illetéket szednek a törvény végrehajtásával járó költségek fedezésére. Az illeték a kikészítő börtgyárak terhe, de a gyűjtők fizetik be a bőroknak átvételkor. Törvényhatósági és egyéb városokban a vágóhídi bizottság szedi be ezt az illetéket, amely hetenként egyszer befizetendő a Nemzeti Banknál nyitandó külön számlára.

BÜNTETŐ RENDELKEZÉSEK:

500—20.000 lei pénzbüntetés a bevallás elmulasztására, a bőroknak szándékos rongálására, a súly mester-

Tíz hét alatt tízmilliárd lei értékű behozatali engedélyt adtak ki

Érdekes kimutatás a december 1 és február 15-ike között kiadott behozatali engedélyekről.

A nemzetgazdasági minisztérium mellett december 1-től február 15-ig működött a külkereskedelmi hivatal. Ettől a naptól az új külkereskedelmi minisztériumhoz tartozik és készül a működését egysegebbre átszervező törvény.

A lezárt időszak alatt a legközvetlenebb érdeklődés a behozatal engedélyezését kísérte, mert a nemzetközi viszonyok okozta nehézségek folytán és az ezekkel kapcsolatos áremelkedési irányzat folytán létérdekké vált a nagyobb nyersanyag, gép és árukészlet biztosítása. A kivitel ez alatt támogatás nélkül is erőteljesen fejlődött az általános külföldi kereslet folytán. Annyira, hogy egyes cikkekre fokozatosan kiviteli korlátozásokat kellett bevezetni.

Mecu államtitkár pontos összeállítást készített a december 1 és február 15 között kiadott behozatali engedélyekről. Az általa az engedélyokiratok értékelési alapján

kimutatott végösszeg 8 milliárd 125.057.627 lei volna. Ehhez az összeghez azonban hozzá kell számítani még körülbelül 350 millió lei értékű engedélyt,

amit ugyanarra az időszakra csak most adtak ki és így nem számították be. Ez így megközelítőleg 8 és fél milliárdot tenne ki. De még további kiigazítás szükséges, ha azt akarjuk megállapítani, hogy a valóságban mibe kerül ez az engedélyezett behozatal. Ugyanis a hivatalos számítás a lei értéket eredetileg a Nemzeti Bank hivatalos árfolyamával és az ahhoz járuló 38% felárral számította át a külföldi deviza árakból. A lebonyolítás azonban az életbe lépett újabb külkereskedelmi rend értelmében nem a bank által hivatalos árfolyamon utalt devizákkal történik, hanem

a tőzsdén szabad forgalomban vásárolt és lényegesen magasabb áru devizákkal.

Ennek a figyelembevétel mellett a tíz hét alatt kiadott behozatali engedélyek valóságos lei értéke tíz milliárdot tesz hozzávetőleg ki.

Természetesen itt a behozatali engedélyek értékéről van szó és nem már tényleg teljesen lebonyolított behozatalról. A kiadott engedélyek a törvény szerint 15 nap alatt használandók fel, de ez az idő ismételen rövidnek mutatkozott s amíg a megfelelő fizetési engedélyt is nem adták meg hozzá, a lebonyolítás meg sem kezdődhetett. Viszont azonban a kellő időben fel nem használt engedély érvényét veszti és a jogosult elveszíti szállítási lehetőségeit is, ennél fogva végpredményben úgy lehet venni, hogy ezek a február közepéig kiadott engedélyek nagyjában és egészében a legrövidebb időn belül tényleg is le lesznek bonyolítva.

A részletezés szerint a nélkülözhetetlen közfogyasztásra szánt cikkeknél 1 milliárd és 95.500.516 lei az engedélyezett érték hivatalos átszámítás szerint. Ehhez nem szorosan közszükségleti cikkek engedélyezett értéke 609 millió 597.343 lei. Vegyes természetű áruk értéke 381.132.143 lei.

Nyersanyagok beszerzésére 2 milliárd 580 millió 836.059 lei értékű engedélyt adtak ki. A gyártáshoz szükséges segédanyagokra 203.857.797 lei értékűt. Félgyártmányokat engedélyeztek 273.594.048 lei értékben.

Gép csere-alkatrészeket 462.041.962 lei értékben. Gépek és készülékek 438.737.542 lei értékben. Berendezési felszerelések 248.379.530 lei.

Allami rendelések közvetlenül hivatalból: 1 milliárd 91.328.569 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami rendelések közvetlenül hivatalból: 1 milliárd 91.328.569 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

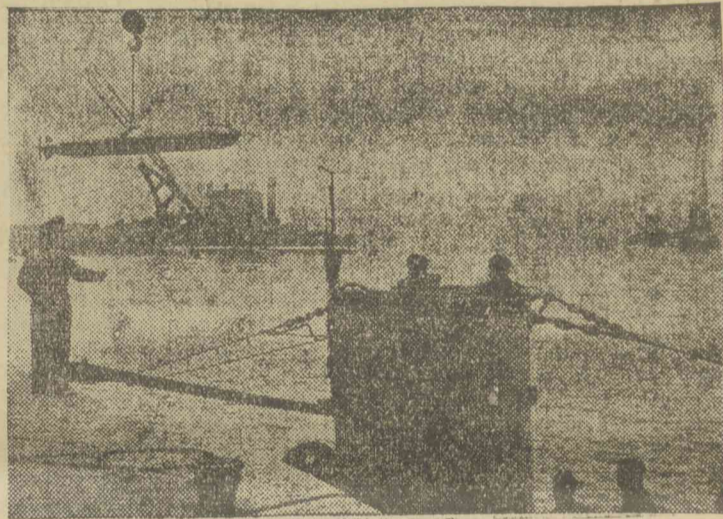
Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

Allami szállítások kereskedelmi úton: 750 millió 57.118 lei.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnegyzet százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

= Az adóbónok beváltása. A pénzügyminisztérium közleménye felhívja a figyelmet arra, hogy az 1933 évben kibocsátott adóbónokat a folyó hó 31-ig lehet átváltani 3%-os 1935 évi consolidare kötvényekre. Az átcserelet a bónok letétele mellett kérvénnyel kell igényelni, akár a pénzügyigazgatóságoknál, akár közvetlenül a pénzügyminisztériumban. A bónokat egyébként 1934 április 1-e előtti időből eredő kincstári hátralékok fizetésére is fel lehet használni, de ugyancsak március 31-ig bezárolag.

(=) A bányágl gabonapiacra élénk kereslet mutatkozik a búza iránt és az üzletkötések is megindultak. A piaci árak a következők: Búza 535, tengeri 395, korpá 330, újab 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tőkemag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

A torpedó minden ellenséges hajó legkomolyabb veszedelme a tengeri aknákon kívül. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, amikor egyik német torpedógyárból a torpedót daru segítségével a tengeralattjárón helyezik el

mit tenni, ebbe bele kell nyugodni. Eppen úgy, mint abba, hogy ezek ketten minden reggel bevonulnak a gyárba és titokzatosan trafikálnak egymás között. És ha feljönnek az üzemből délután, vagy este, akárhányszor s akár mennyit is vannak együtt, mindig akad sürgős mondanivalójuk. Nem zárják őt ki, sőt nyugalommal veszik tudomásul a jelenlétét, de ha kinyitja a száját, olyan tüntető engedékenységgel bólogatnak, hogy ezt szörnyűbb elviselni hallgatásuknál is. De szemet kell hunyni és észre sem venni... Vár még egy darabig, hátha tisztul a helyzet; de ha nem, úgy elmegy, hogy még a híret sem hallják. Minek is? Üzleti ötletének megvalósítását húzzák-halasztják. Honegger megúnja a dolgot, igaz is van, nem rángatható elő minden pillanatban. A reménykedésnek tehát utolsó lángja is kialudt. Csak nem örült meg, hogy megvárja, amíg a hajó teljesen elsüllyed.

Igy teltek a napok, rejtelmes feszültségben. Betty asszony mind kevesebbet volt látható, már csak az ebédre jött át, ilyenkor magasan begombolt nyakkal, hosszúujjú ruhában, kimérten, mintha éreztetni kívánta volna valamilyen helyzet szokatlan komolyságát. Csillogó fogai azonban gépies lelkesültséggel ragyogtak elő, szemé biztatón mosolygott mindenhez és e tulajdonságok jelenlévővé tették elpusztíthatatlan szépségét. Nyilvánvalóan alakoskodott. De ki nem? Isabel talán igazi lényét mutatta meg, amikor félelmetes nyugalommal ült kettőjük között, egy-egy falatot átengedett a kínos csend pillanatában a sóvárgó Dagrónak és úgy cselekedett, mint akit már csak a forgalmi jelentések, átvételi bárcák, megrendelő levelek, elhasznált anyagjelentések és más efféle üzemi részletek érdekelnek. Vagy Montfleury, akiben a betegség mindinkább elharapódzott, nevezhető volt-e még mindig cselekvőnek és hódítónak?

A tizenegyedik napon Montfleury képtelennek mutatkozott felkelni az ágyból. A tizenket-

RÓZSASZÜRET

92

IRTA: LIGETI ERNŐ

— Még mielőtt kijelölnéd nekem a helyet, amelyen feltételezésem szerint a legeredményesebben tevékenykedhetem és a segítségemre lehetek (mind a ketten tudták, miről van szó; nem a Hortensie „helyéről” az írógép mellett, vagy valamilyen más melleslegesről és pótolhatóról, hanem, hogy vezérlés-váltás történik. Montfleury megértően bólintott) — pár hétre üdülni mérs a birtokra, Vichy-be, vagy bárhova, szívesen elkísérek. Vagy pedig arra az álláspontra helyezkedsz, hogy nincs vesztegetni való időnk, úgy haladéktalanul hozzá kell látnunk a munkához, amelynek műhelytitkaiba apránként be kell, hogy avass... Azt hiszem, elég fogékonyságot mutatok már is.

Montfleury ezt az utóbbi megjegyzést, mint egészen magától értetődőt, nem is méltatta figyelemre. Óvatosan kinyitott egy fiókot, amelyben, úglátszik, fontosabb följegyzéseit szokta tartogatni, legalább is fontoskodó arkifejezése ezt mutatta. De csak félig nyitotta ki, ültében ráhajolt s könyökeivel eltakarta.

— Haladéktalanul munkához kell látnunk. Meg kell, hogy matassuk, hogy a saját, rendelkezésünkre álló erők is elegendők ahhoz, hogy boldogulhassunk. — És már hozzá is kezdett volna, talán fölösleges, hogy hol nyúl a munkához, hol érinti meg, a fontos az volt, hogy mind a ketten a vállalat újrakeltésének izalmában, mint egy új, bódító elembe, merülhetnek alá, — de ismételen emlékeztették őket, hogy az ebéd tálalva van.

Körülbelül tíz napig különösebb, említésre méltó nem történt. Isabel minden nap ünnepelte magában az érzést, hogy biztos, erupeiómentes talajon van. Jóleső tudat volt számára, hogy

benn, az üzemben, nemcsak köteles tiszteletadás vette körül, — amely mögött egyik-másik tisztviselőnek gúnyos lenézése is lappanghatott, — de aki egyszer-kétszer beszélt vele és meghallgatta, azt a benyomást is szerezhette róla, hogy ennek a fiatal leánynak helyén van az esze és ereje is lesz megtámasztani a falakat az esetleges beszakadás elől. Montfleurynek nem volt szüksége úgy mutatni be leányát a gyári személyzet előtt, mint aki hivatta van majd átvenni a vezetést. Nem lévén fiú utód, természetesen vették érdeklődését a különböző osztályokon, hogy a főtisztviselőktől aprólékosan kérdezősködött minden felől, komoly ábrázattal figyelt és jegyzetgetett, hiszen a vállalat az övé is, — ezt tudták, — szabadon rendelkezhetik vele. Montfleury elhatalmasodó betegségeinek híre lehatolt az utolsó gyári lányig is és megértettette mindenkivel, hogy itt az irányítás dolgában belátható időn belül magától adódó változásnak kell bekövetkeznie.

Betty asszonyt bizonyos illemtudás visszatartotta, hogy észrevegye leányának és férjének egyre szervezettebb tartózkodását vele szemben. Az első napon, amikor Isabel visszaérkezett, még voltak halvány reményei, hogy leányát a saját pártjára bírja, hiszen minden oka meg volt, hogy apjára nehezteljen. Isabel azonban hívős udvariassággal hallgatta meg őt, amelyet, ha lett volna egy kis sütnivalója, a legteljesebb visszautasításnak is vehette volna. Később már nem bánta volna, ha Isabel újra csomagol és utazik, Isten hírével. De Isabel nem utazott el. Már négy napja tartózkodott idehaza, akkor tudta csak meg Montfleuryt, hogy leánya el is vált az urától. Erről sem úgy értesült, mint ahogyan a legtermészetesebb lett volna, a gyermeki közlés, vagy bejelentés formájában, csak úgy véletlenül, beszélgetés közben, mintha azon a család többi tagjai rég túl lennének és az újabb cselekmények rendjén csak holmi utalás történe reá. Nincs

— A legfelsőbb szállítási tanács kívánságai az export-tarifáknál. Az export-tarifák törlése és a belföldi tarifákkal egyenlővé tétele ügyében a legfelsőbb szállítási tanács véleményezésében hozzájárult a CFR által előterjesztett kérelem teljesítéséhez s egyedül a gabonaművekre maradt fenn ennek alapján a régi export-tarifa. Ennek kapcsán azonban a tanács kifejezte azt a kívánságát, hogy a CFR sürgősen foglalkozzék külön kiviteli tarifák felállításával olyan szállítványokra vonatkozólag, amelyeket eddig is csak azért lehetett exportálni, mert kivételesen leszállított fuvardíj alá estek. Azután kedvezményes export-tarifát kíván olyan áruk és gyártmányok ipari feldolgozásaira, amelyek kivitele, pl. a liszté, ebben a feldolgozott formában hasznosabb az országra, mint a nyersanyag kivitele. Olyan árukra is kedvezményes tarifát kívánt a tanács, amelyekre ma a tarifa valósággal tiltó jellegű és nem jöhetnek számításba a kivitelnél, noha egyébként erre alkalmasak volnának, mint pl. a cement, gyümölcs, stb. Végül a dunai-tengeri kikötők támogatására kér különleges kiviteli tarifát. Foglalkozott azután a tanács avval a kívánsággal is, hogy mentesítsék a vasutat az általa beszedett sokféle illeték és bélyeg alól, amely arra kényszerítik ezt a nagy közérdekű vállalatot, hogy tarifáit állandóan emelje és evvel megnehezítik, hogy a nemzeti közgazdasági hivatását teljes mértékben kifejthesse.

(=) A napraforgómag termelése. A hivatalos lap március 2. száma közli a minisztertanács határozatát, amely szerint a napraforgó-, len-, kender- és ricinusmagvak tekintetében a termelők és ezen magvak feldolgozó üzemei között kötelezővé válik a mezőgazdasági törvény azon intézkedése, amely az átadási és termelési árakat miniszteri bizottság által állapítja meg. Ilyen formán ezen magvak termelése és feldolgozása állami irányítás alá kerül.

— A nyers marhafaggyú zárolása. A minisztertanács a hadfelszerelési miniszter előterjesztésére elrendelte, hogy négy-négy vágóhidnak a nyers marhafaggyú termelése, amely az ott végezett vágásoknál mutatkozik, egy-egy havi időre a hadsereg céljaira zároltassék. Az első hónapban a Bucuresti-Temesvár-Brassó és Kolozsvár városok vágóhidjaira szól a zárlat. A második hónapban Nagyvárad, Cernăuți, Iasi és Chisinau gyűjtik a faggyút. A munkát a vágóhidaknál a bőrök átvétele végett működő bizottságok végzik. A maximált árat az egyes városok polgármesterei állapítják meg, de úgy, hogy az 30 leit nem haladhat meg. Szabálytalanságok esetén a hadfelszerelési minisztérium elrendelheti a kihágást elkövető fél birtokában levő egész fagygyúmenyiségnek kilónként 15 lei áron rekvizitálását rekvizitálási bónok ellenében.

tedik napon Oudot tanár sürgős szanatóriumi vizsgálatot ajánlott. Egyelőre nem tud semmi határozottat. A beteget figyelni kell. A tünetek nem megnyugtatók.

A tizenharmadik napon Montfleury auberginei nyaralójába kíváncsolt, amely autóval egy órányira volt Páristól. — Tulajdonképpen nekem semmi komolyabb bajom sincs, — vigasztalta magát. — Pár napra azonban mégis csak szükségem van, hogy kifujjam magamat. Ez a pihe-nés már úgyis rég esedékes. Egész évben négy vagy öt vasárnapra tudtam kiszabadulni. Képzem, hogy el van odakünn vadulva minden.

Isabel kivitte. A nyaraló, amelyet Montfleury még 1921-ben vásárolt magának, öthol-das parkból és négyszobás udvarházból állott. Az első években, amikor Betty asszony hónapokra kiköltözött, vidám élet járt odakünn. Rokonok jöttek Angliából, azok is itt laktak. Két év óta azonban nem tette be a lábát Montfleury-né.

Montfleury azonban szívesen jött ki, ha tette, egyedül is, néhány órára, hogy lába alatt gyepet érezzen, az orrában friss szénaitlatot és szeme megteljen a többszáz éves tölgyek és juharok látványával. Az ég kékjének és a fák zöldjének összhangja különösképpen megnyugtatta, mint általában mindazokat, akik még gyermekkoruk emlékeiből őrzik a természet zavartalan szemléletét, de egész életük a város rabságában telik el. Ahogy megérkezett, nem akart ágyba feküdni, de azonnal abba a kedves, alig pár méternyi köröndbe kíváncsolt, amely nyesett bokraival, közepén egy antik görög ifjú szoborképével közvetlenül a repkényel az ajtó előtt fel-futtatott oldalfal mellett terült el. Itt, egy ezüstösen zöld juhar alatt helyezkedett el, előre hajtva fejét, hogy a nap fénye érje, fülében azzal a sok édes zajjal, amit a szellőjárás, a lombok suttozása, madárrebbenés, gyümölcsök koppa-

(=) Az új lisztrendszer április elsején lép életbe. A temesi királyi helytartóság területére megalakult élelmezési cég közli tagjaival, hogy újabb törvényes rendelkezések értelmében április hónap elsejétől kezdve minden munkaadó pékiparos köteles az új előírású lisztregisztert beszerezni és vezetni. Továbbá azon városokban, amelyekben a pékiparosok kötelesek kenyérbélyeget alkalmazni, ott a lisztregiszteren kívül az érdekelt pékek még bélyeg-bor-derót is tartoznak beszerezni, valamint bélyegrendelő blokkot is. Aki mindezt elmulasztja, súlyos büntetésnek teszi ki magát. Az új lisztregiszterek, valamint az összes többi szükséges nyomtatványok az élelmezési cég irodájában, Belváros, Eugen de Savoya utca 18 szám alatt megrendelhetők.

— Március 15-ig befizetett bónok után a kedvezmény jár. A hadfelszerelési bónok eredeti feltételei szerint a március 1. előtt befizetett bónok vétel-árából 7.50 lei kedvezmény került levonásba, úgy, hogy 1000 lei névértékért a kamattérítés betudásával 970 leit kellett fizetni. Ezt a kedvezményt továbbra csak az alkalmazottak és a nyugdíjasok jegyzései után tartották fenn. Miután azonban a február végi befizetéseknél olyan tömegekben jelentkeztek a bónjegyzők, hogy lehetetlen volt a lebonyolítás, a pénzügyminisztérium intézkedett, hogy március 15-ig lehesen még 970 lejjel kifizetni 1000 lei jegyzést. Azontúl 977 lei lesz fizetendő, az eredeti feltételek életbelépése alapján.

Rádió

KEDD, MARCHIUS 5.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: A Tandin zenekar hangversenye. 13.20: Időjelzés, látványosságok, művészeti és kulturális hírek. 13.30: Hanglemezek. 14.00: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 15: Rádióközlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20.10: Felolvasás. 20.25: Énekszámok. 20.45: Hírek. 21: A szimfonikus zenekar hangversenye. 22.10: Sporthírek. 22.30: Hegedűhangverseny. 23: Hanglemezek. 23.45: Idegen nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Ének hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Zongora hangverseny. 14.30: Szalónzene. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Beszkártzene. 19.15: Előadás. 19.45: Ének hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.20: Elbeszélés. 21.50: Egy dallam vándorlása a zenekarban. Közvetítés. 22.40: Hírek. 23.10: Szalónzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Magyar tánclemez.

Budapest II. 18.15: Ruszin hallgatónak. 18.45: Mezőgazdasági félszó. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 21.50: Cigányzene. 22.40: Időjárásjelentés.

SZERDA, MARCHIUS 6.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.10: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Botez testvérek zenekara hangversenyez. 14: Rádió ujság. 14.20: A Botez-zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Olasz zene hanglemezről. 19.35: Bolgár népi zene. 20: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20.10: Előadás. 20.25: Ének hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: A tánc története (VII.) 22.10: Rádió ujság. 22.30: Román zeneszerzők: Agarbiceanu Nicolae. 23: Nagy énekesek hanglemezről: Amelita Galli Curci, Beniamino Gigli, Maria Gugielmetti, Tita Ruffo. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Gyermekdelélt. 11.45: Mese két varrótúról. 13.10: Szalónzene. 13.40: Hírek. 14.30: Postászene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákkélszó. 17.45: Idő, időjárás. hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19: Előadás. 19.35: Kedvelt hanglemezek. 20.00: Küllgyi negyedóra. 20.15: Hírek. 20.30: Háry János. Daljáték 4 kalandban, elő- és utójátékkal. 22: Hírek. 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 19.30: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Szalónzene. 22: Időjárás. 22.40: Cigányzene. 23.30: Magyar tánclemez.

nása, egy-egy távoli szekér egyenlőtlen zörgése vagy hirtelen autótülkölés szűrtek össze.

Vajon vissza fog-e még menni a gyárba? Lesz-e ereje, hogy felgyógyuljon? Isabel minden reggel bement Párisba kis, amerikai kocsi-ján, amelyet maga vezetett és délután kettőkor tért vissza. Minden második napon négy és öt óra között kijött Párisból egy fiatal orvos is, aki megvizsgálta a beteget. Valóban semmi szükség sem volt arra, hogy a szanatóriumba helyezték. Anélkül, hogy az orvos, Ernest Lavastin, a fiatal Clairon volt osztálytársa, aki Clairon révén Isabelt még gyermekkorától ismerte, megnevezte volna egy ízben is a betegséget, amelyben Montfleury szenvedett, tisztában volt, hogy az ő hivatása most már nem lehet egyéb, mint belészuggerálni, hogy enyhébbnek érezze a fájdalmakat, amelyek minden bizonynyal sokasodni fognak és fegyelmazetten kívárni a véget, amelyet minden óra elháríthatatlan biztonsággal hoz közelebb. Mindez csak az apjával való viszonylatban... De mi lesz vele? Kinek mutassa meg, ha apja már nem lesz itt s kinek fog örömet jelenteni, ha beigazolja ügyességét és rátermettségét, amelyek egy bonyolult gyár-üzem vezetésére is alkalmassá teszik.

A háztól a kapuig hosszú, vörös, lekavicsolt kerti út vezetett, Isabel rendszeren elkísérte Lavastin doktort a kertkapuig. Örült, valahányszor jött és már messziről megismerte autójának tülkölését. Montfleury rettenetesen zsémbeskedett, szidta az orvosokat, hogy még mindig nem gyógyították meg. Isabel pedig szükségét érezte, hogy kiengesztelje Lavastint és elnézését kérje apja türelmetlenségéért.

Levastin elfoglalt ember volt, de azért a beteg gondos és alapos megvizsgálása után, — minden nap úgy vizsgálta meg, mintha most látná először, — szívesen állt meg a kertben és elbeszélgetett Isabellel, néha le is ült és igyekezett megnyugtani Isabelt. Kellemes hangjának

puszta hallatára Isabel mindig úgy érezte, hogy bármennyire is erős tud lenni, ő magának is gyöngéd ápolásra van szükség és kell, hogy egy férfi az oldala mellett álljon. Lavastin nőtlen ember volt, anyjával együtt lakott, aki egy nagy-névű radikális párti politikusként volt az özvegye. Ő maga azonban nem politizált. Pártokon és nemzeteken felül állott és egy ízben ki is jelentette Isabelnek: a politika a legveszedelmesebb szenvedélyek egyike. Ha már szenvedélyről beszélnek, ennél többet ér az irodalom és a zene. Különösen a zenét szerette, ő maga is hegedült. Egy ízben meghívta Isabelt egy operaelőadásra. Isabel szívesen elmenne vele, ha érdekelné, de botfűlű és ezt nem szégyeli be is vallani.

Egyelőre a gyár vezetése körül zavarok támadtak. Pénzügyi kérdésekkel kellett tárgyalni, a vállalatot újabb kölcsönrel megterhelni. Montfleury éppen abban az időpontban esett újra ágy-nak és szó sem lehetett, hogy felkelhessen, vagy akár a kihívott felekkel tárgyaljon. Most is, mint valahányszor, pénzügyi problémák megoldásával kapcsolatosan, önként kínálkozó dolog lett volna, ha Isabel a saját pénzéhez nyúl, amely biztos papírokban volt elhelyezve egyik bank páncélszekrényében. Minek fizetni magasabb kamatot kölcsönökért, amikor az ember a saját tőkét is használhatja? De apja ezt a leghatározottabban megtiltotta, így hát más megoldásokat keresett és most is a fájdalomcsillapítóktól teljesen elgyengülve adta ki utasítását az ágy homályos mélyéből, kísérteties hangon. Jelen volt Sabin bácsi is, apja féltestvére, az egyetlen rokon, akivel Montfleury szívesen érintkezett, a jó öreg cukorrépa termelő, aki egyszerű paraszti eszével mindig fején találta a szeget és most is, amikor mindenkinek rosszul ment, ragyogó üzleteket csinált. Isabel őt vette maga mellé és vele együtt intézte a tárgyalásokat a bankokkal.

(Folytatjuk)

A román főváros ünnepi nagymise keretében hódolt XII. Pius pápának egy éves megválasztása alkalmából

Pius pápa vasárnap szentmisét pontifikált, amelyen a békéért imádkozott

Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa vasárnap szentmisét pontifikált a Szent Péter-bazilikában és ennek keretében imát mondott.

Imájában arra kérte az Istent, hogy adja vissza a világ békéjét,

küldje a Megváltót az emberek közé, hogy csendesítse le a dühöngő vihart és ültesse el a béke és a szeretet érzését a népek vezetőinek lelkében, hogy újból

béke, igazságon és szereteten alapuló egyetértés uralkodjék a népek között.

Bucurestiből jelentik: XII. Pius pápa megválasztásának egy éves fordulóján Cisar érsek ünnepi nagymisét celebrált. Az ünnepi nagymisen jelen voltak Andrea Cassulo pápai nuncius, Robu Mihály iasí római katolikus püspök, Öfelsége képviselőiben Starcea báró, királyi főszertartásmester, Gafencu Grigore külügyminiszter, Nistor Ion kultuszminiszter, a diplomáciai testület több tagja, valamint a fővárosi római katolikus egyesületek kiküldöttei. Az Ország Öre intézmény részéről Sidorovici Teofil országos főparancsnok jelent meg. Evangéliumkor Cisar érsek szentbeszédet mondott és ennek során a következőket hangsúlyozta:

— Egy évvel a Szentatya megválasztása után, a keresztény népek nem hallgattak a kereszténység fejére. A népek nem akarják a háborút és nem is óhajtják azt, állandóan béke után áhítoznak, mert csak a béke biztosítja a népek fejlődését és az életlehetőségek megjavítását. A háború viszont az országok alapját ássa alá, elfojtja és megsemmisíti a kultúra békés művét.

— Keresztények, vezetők és hívők térjete a béke, a jó megértés és az igazságosság útjára, hogy azt a századot, amelyben éltek, ne bélyegezze meg a gyűlölet, az igazságtalanság és a megsemmisülés. Minden-

felé a lelki szegénység megnyilatkozását látjuk, noha nagyhangon kiáltják a világba a humanizmust, az egyéni és népi jogokat, a szabadságot és boldogságot, ezzel szemben a valóság az, hogy a jog, a szabadság, az erkölcsi kultúra és a társadalmi boldogulás eszméjét lábbal tiporják. Innen kérjük a Mindenhatót, hogy sok esztendővel ajándékozza meg öszentségét, XII. Pius pápát és kívánjuk, hogy sikeresen terjessze a keresztényi szeretet eszméjét, amely éppen a mai világból hiányzik, amikor Isten és szeretet nélküli eleméletek zürzavara uralja az emberiséget.

(Rador.)

Dóczy Árpád butor- és tanszergyára a lángok martaléka lett

Hatalmas méretű tűz elpusztított egy virágzó temesvári iparvállalatot. Dóczy Árpád bútorműhelye és tanszergyára, amely a Rónácon van, a lángok martaléka lett. Szombaton délben véget ért a heti munka és a délután egy része a szokásos takarítással telt el. A személyzet után eltávozott és csupán az őrzésre maradt vissza néhány ember. Újféltájban Dóczy Árpád, aki kikísérte vejét és leányát, személyesen nézett körül az emeletes gyárépületben és rendben talált mindent. Valamivel később hazaérkezett a fia és nem látott még semmi bajt. Egy óra tájban, amikor már az egész család lepihent, Dóczy Árpádné felébredt és az udvar felől szokatlan világosságot látott. Felkeltette férjét és a fiát és rémülten állapították meg, hogy a gyárban tűz van. A két férfi lerohant a gyárba, azonban a vaslépcsőn már képtelenek voltak

feljutni az emeletre, ahol nyilvánvalóan a tűz keletkezett, mert sűrűn hullott a zsarátnok lefelé. Azonnai telefonáltak a rendőrségre és a tűzoltóságra. Néhány perc múlva Marin százados vezetésével nagy felkészültséggel megjelent a tűzoltóság, de a vízhiány megnehezítette az olást. Dóczy Árpád már két esztendő előtt megcsinálta a gyártelepen a vízvezetékét, azonban a városi vízmű a bekapcsolást még mindig nem csinálta meg. A gyártelepen volt egy több köbméter vizet tartalmazó tartály, amelyből hamarosan kifogyott a víz. A tűzoltóságnak sikerült a gyárból kihozni két hordó benzint, mielőtt az még felrobbanhatott és elképzeltetlen bajt okozhatott volna. Az emeletes gyárépület, amelyben sok volt a gyúlékony anyag, elpusztult. A lakóházat és a vállalatnak szemben lévő farraktárt, amelybe csak szombaton is még öt vagon deszkát hoztak, sikerült megmenteni. A kár így kétésfél millió lei, amelyből biztosítás révén másfél millió lei megtérül. A tűz nemcsak egy derék magyar vállalkozót tett tönkre, hanem ötven embert fosztott meg kenyéréből.

A tűz helyén hétfőn délután jelent meg a tűzrendészeti bizottság Marin kapitány-tűzoltóparancsnok és Adamescu rendőrkormányzó vezetésével. Helyszíni vizsgálatot tartottak és jegyzőkönyvet vettek fel. A vizsgálat eredményéről még nem nyilatkoztak.

Királyi dekrétum az erdélyi magyar evangélikus szuperintendencia elismeréséről

Bucurestiből jelenti tudósítónk: A Hivatalos Lap vasárnapi számában több, az egyházakra vonatkozó rendelkezés jelent meg. Így az evangélikus szuperintendencia hivatalos elismeréséről szóló királyi dekrétum látott napvilágot, amely szerint a szuperintendencia hatásköre, a bányászati és az öt város esperességére terjed ki, összesen 23 egyházközségre.

A szuperintendencia önállóan igazgatja saját val-

lóságos, közművelődési és alapítvány ügyeit. Ezen kívül a királyi dekrétum értelmében az 1940-41-ik évi költségvetésbe felvették egy szuperintendens, egy titkár, egy tisztviselő és egy szolgálatos állományát.

A Hivatalos Lapnak ugyenezen száma a kultusz törvény 36-39-ik szakaszait módosítja. Ennek értelmében a szerzetesrendek és a kongregációk jogi és vagyoni viszonyát, egyúttal a katolikus ügyekre vonatkozó kérdéseket rendezti.

Hirdessen a Déli Hírlapban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közzelhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom melletti) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nogrády-trafik, (Corso melletti). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-18.

Alkalmazás

Teljesen perfekt fől főző tiszta mindenest keresek, jó bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. IV., Str. Bratianu 15/a II. em. 36. 718

Lakás

Elegánsan bútorozott uccai szoba különbejárattal azonnalra kiadó. I., Str. Eugen de Savoya 1. I. em. 1. 675

Dél fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Autó-velet

Eladó betegség miatt I. oszt. étterem nagy forgalmú sőtéssel Temesvár-Józsefváros legforgalmasabb helyén. Ajánlatokat „Jó forgalmú” jellegére a kiadóba. 703

Tőkések figyelme! Timisoarán vilamos megállónál levő nagy ingatlan, amelyen emeletes gyárépület, lakóház (modern 4 szobás és szoba-konyhás lakással) és beépítetlen nagy saroktelek van (uccai front) más vállalkozás miatt igen olcsón eladó. Szükséges tőke 1 és fél—2 millió lei. Ajánlatok „Elsőrendű tőkebefektetés” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 645

Hirdessen a Déli Hírlapban!

Családi házat megvételre keresek, amelyben 1—2 négy szobás modern lakás van. Ajánlatokat „Uriház” jellegére a kiadóba kérek. 646

Megvételre kerestetik egy használt jókarban lévő W. D. Hanomag és egy Fordson traktor. Részletes ajánlatot kér: Industria Economia r. t. Timisoara IV., Str. Bratianu 34. 714

Nevelőnőt keresek

lehetőleg több nyelven beszélőt,

9 éves kisleányom mellé. Kizárólag jó bizonyítványokkal rendelkezők jöhetnek tekintetbe. — Cím: Szabó Miklós, ARAD, Bul. Regina Maria 20. szám

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich fodrász

Traian-tér 8. szám